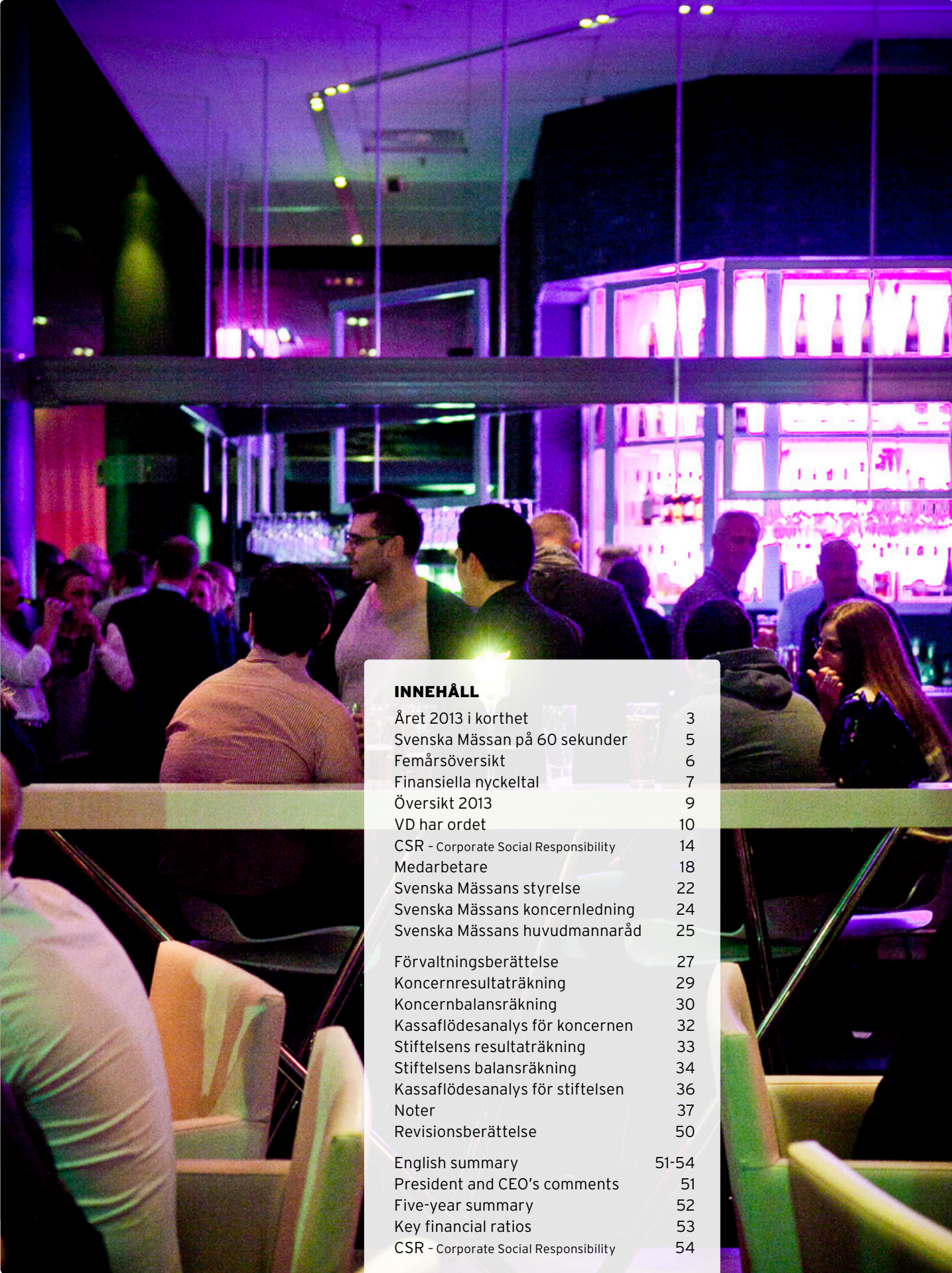

2013

ÅRSREDOVISNING
SVENSKA MÄSSAN STIFTELSE

SVENSKA MÄSSAN
THE SWEDISH EXHIBITION & CONGRESS CENTRE

INNEHÅLL

Året 2013 i korthet	3
Svenska Mässan på 60 sekunder	5
Femårsöversikt	6
Finansiella nyckeltal	7
Översikt 2013	9
VD har ordet	10
CSR - Corporate Social Responsibility	14
Medarbetare	18
Svenska Mässans styrelse	22
Svenska Mässans koncernledning	24
Svenska Mässans huvudmannaråd	25
Förvaltningsberättelse	27
Koncernresultaträkning	29
Koncernbalansräkning	30
Kassaflödesanalys för koncernen	32
Stiftelsens resultaträkning	33
Stiftelsens balansräkning	34
Kassaflödesanalys för stiftelsen	36
Noter	37
Revisionsberättelse	50
English summary	51-54
President and CEO's comments	51
Five-year summary	52
Key financial ratios	53
CSR - Corporate Social Responsibility	54

ÅRET

2013

OMSÄTTNING MKR **786**

KASSAFLÖDE MKR **76**

RÖRELSERESULTAT MKR **49**

RESULTAT EFTER FINANSNETTO MKR **18**

EBITDA MARGINAL % **14,8**

SOLIDITET % **19,4**

1 266 046

Totalt antal besökare. Vid årets slut kunde vi annonsera en total besöksiffra (mäss-, mötes-, externa restaurang- och hotellgäster sammanräknade).

178 379

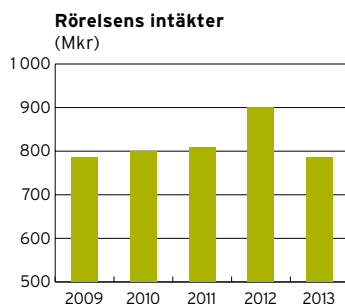
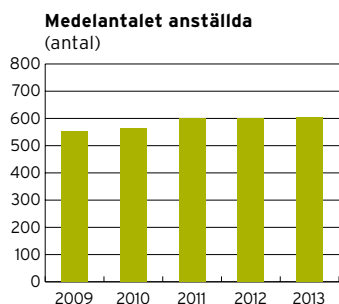
Sålda rumsnätter 178 379 och antalet hotellgäster 280 743 resulterade i att beläggningen nådde 72,3%.

310 374

Totala antalet konferenspersondagar. Totalt inbringade årets konferenser, events och möten 310 374 konferenspersondagar på Svenska Mässan/Gothia Towers. En ökning med 20,8%.

2 150 MKR

Besöksnäringseffekter - Svenska Mässans betydelse för Göteborg uttryckt i siffror: drygt 2,1 miljarder kronor. Så mycket genererade vår koncern i turistiska effekter under 2013 enligt HUI Research.

Den 1 september stod Upper House klart med 49 påkostade hotellrum, en restaurang som både bildligt och bokstavligt siktar mot stjärnorna samt ett unikt spa i tre våningsplan.

Upper House har byggts ovanpå Gothia Towers andra torn och ligger på våning 21 till 24. Upper House är både ett personligt vårdshus och ett modernt hotell av högsta internationella klass. Som ett "hotell i hotellet" med ypperlig service, enastående utsikt och fantastisk mat.

På 25:e våningen ligger Upper House Dining med generösa fönsterpartier och milsvid utsikt över Göteborg.

SVENSKA MÄSSAN

PÅ 60 SEKUNDER

Svenska Mässan Stiftelse är idag en av Nordens effektivaste mötesplatser. Varje år kommer drygt en miljon besökare till Svenska Mässan för att delta i ett 30-tal mässor samt 100-tals små och stora konferenser och kongresser. Svenska Mässan äger och driver också Gothia Towers, ett av Nordens största hotell, samt en av Sveriges största restaurangverksamheter med bl a välrenommerade Upper House Dining, Heaven23, West Coast och italienska Incontro. Från och med 2014 drivs koncernens mässverksamhet i eget dotterbolag, Svenska Mässan AB.

VÅRT UPPDRAG

Grunden för Svenska Mässans verksamhet är vårt uppdrag samt riktlinjerna för hur vi ska utföra det. Detta beskrivs i vårt fastlagda ändamål och kommersiella uppdrag, vår vision och affärsidé samt våra värderingar.

VÅRT KOMMERSIELLA UPPDRAG

Det kommersiella uppdraget är att generera besöks-närings effekter till Göteborg. Svenska Mässan skapar alltså genom sin verksamhet inkomster för såväl kommuner som företag i regionen. Vi bidrar också till att öka Göteborgs-regionens och Västsveriges attraktivitet som område för företagsetableringar och boende och har stor betydelse för nordiskt näringsliv och handel.

VÅR VISION

Möten i världsklass.

Svenska Mässan är en ekonomiskt fristående stiftelse. Uppdraget är att främja näringslivets intressen. Svenska Mässan har tillsammans med dotterbolag drygt 600 anställda, en omsättning på cirka 786 Mkr och genererar årligen drygt 2,1 miljarder kronor i besöksnärings effekter till Göteborg.

Svenska Mässan äger och förvaltar ett fastighetsbestånd som omfattar 145 000 kvm. Lokalerna består av mässhallar, konferens- och kontorslokaler, restauranger samt hotellbyggnader.

Mötesplatsens unika läge - centralt i en av Nordens största städer - gör den speciellt attraktiv för att skapa och odla affärskontakter under mässor, kongresser och stora evenemang.

VÅRT ÄNDAMÅL

I stadgarna för Svenska Mässan Stiftelse formuleras ändamålet med vår verksamhet så här:
"...att främja näringslivets intressen genom att arrangera varumässor, företrädesvis i Göteborg, samt driva annan verksamhet som är förenlig med stiftelsens angivna ändamål eller betingas av förvaltningen av den fasta egendomen som ägs av stiftelsen eller till vilken stiftelsen har nyttjanderätt."

VÅRA VÄRDERINGAR

- Vi ger alltid uppmärksamhet åt alla.
- Vi är alltid personliga och möter gäst/medarbetare som människa.
- Vi är tydliga mot alla.
- Vi tar ansvar för gästs/medarbetares helhetsupplevelse och gör det lilla extra - alltid.
- Vi visar alltid omtänksamhet mot alla.
- Vi löser alltid gästs/medarbetares behov.

VÅR AFFÄRSIDÉ

På en kreativ scen med ett värdskap i världsklass skapar vi framgångsrika möten för våra gäster.

Inomhus-EM friidrott

Kunskap & Framtid

Byggmaskiner

Femårsöversikt

	2013	2012	2011	2010	2009
Resultaträkningar i sammandrag (Mkr)					
Rörelsens intäkter	786	901	809	800	785
Rörelsens kostnader	-736	-783	-738	-711	-717
Rörelseresultat	49	118	71	89	68
Finansnetto	-31	-43	-40	-46	-41
Resultat efter finansiella poster	18	75	31	43	27
Skatt	-4	1	-9	-13	-7
Årets resultat	14	76	22	30	20
Balansräkningar i sammandrag (Mkr)					
Immateriella anläggningstillgångar	9	8	8	7	4
Materiella anläggningstillgångar	2 026	1 643	1 396	1 361	1 375
Finansiella anläggningstillgångar	8	8	13	14	15
Varulager och kortfristiga fordringar	135	110	116	131	116
Likvida medel	54	85	140	117	52
Summa tillgångar	2 232	1 854	1 673	1 630	1 562
Eget kapital	434	420	344	323	293
Avsättningar	205	198	202	184	166
Långfristiga skulder till kreditinstitut	1384	1 040	935	920	920
Kortfristiga skulder	209	195	192	203	183
Summa eget kapital, avsättningar och skulder	2 232	1 854	1 673	1 630	1 562
Mässor/arrangemang					
Antal egna arrangemang	19	27	17	18	21
Antal övriga arrangemang	24	14	19	19	18
Antal utställare	6 074	6 767	6 061	6 095	6 674
Antal besök	541 675	541 722	564 948	576 132	579 606
Konferenspersondagar	310 374	245 905	263 742	331 742	307 844
Såld yta, kvm	129 389	184 496	150 308	159 282	173 312
Hotellverksamheten					
Sålda rumsnätter Gothia Towers	178 379	176 873	191 611	186 852	171 705
Beläggning, %	72,3	73,0	75,7	72,7	66,8

Finansiella nyckeltal	2013	2012	2011	2010	2009
Marginaler					
EBITDA marginal, %	14,8	20,5	16,9	19,0	16,6
EBT marginal, %	2,3	8,4	3,8	5,3	3,5
Räntetäckningsgrad, ggr	1,5	2,9	1,7	2,0	1,6
Avkastningsmått					
Avkastning på operativt kapital, %	3,0	9,0	6,0	7,5	5,6
Avkastning på sysselsatt kapital, %	3,2	8,0	5,6	6,7	5,6
Avkastning på totalt kapital, %	2,7	6,5	4,5	5,4	4,5
Kapital struktur					
Eget kapital, Mkr	434	420	344	323	293
Eget kapital andel av operativt kapital, %	26,6	31,9	29,2	27,1	24,0
Soliditet, %	19,4	22,7	20,6	19,8	18,8
Kassaflöde					
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändring av rörelsekapital, Mkr	80	153	106	116	96
Personal					
Medelantalet anställda	603	600	599	564	553
Besöksnäringseffekter Göteborg (Mkr)	2 150	2 337	2 125	2 300	2 127

Definitioner av nyckeltal

EBITDA marginal: Resultat före avskrivningar i procent av nettoomsättningen.

EBT marginal: Resultat före skatt i procent av nettoomsättningen.

Räntetäckningsgrad: Resultat efter finansnetto plus finansiella kostnader i relation till de finansiella kostnader.

Avkastning på operativt kapital: Resultat före finansiella intäkter och kostnader i procent av genomsnittligt operativt kapital.

Avkastning på sysselsatt kapital: Resultat före finansiella poster plus finansiella intäkter i procent av genomsnittligt sysselsatt kapital.

Avkastning på totalt kapital: Resultat före finansiella poster plus finansiella intäkter i procent av genomsnittligt balansomslutning.

Soliditet: Eget kapital i relation till balansomslutning per balansdagen.

Operativt kapital: Balansomslutning minus likvida medel, finansiella tillgångar och icke räntebärande skulder.

Sysselsatt kapital: Balansomslutning minus icke räntebärande skulder inklusive uppskjutna skatteskulder.

MÖTESPLATS I VÄRLDSKLASS MITT I CITY!

Svenska Mässan är Nordens effektivaste mötesplats för affärer, kompetensutveckling och kontaktskapande. Under ett och samma tak samlar vi kraftfulla förutsättningar för möten i världsklass. Svenska Mässans unika cityläge gör det enkelt och bekvämt att besöka oss. Läget skapar också möjligheter för möten utöver det vanliga. Det mesta finns på gångavstånd - hotell, restauranger, shopping, nöjen, teatrar och andra kulturevenemang.

TUR

Översikt 2013

EGNA ARRANGEMANG:	KVM NETTO	UTSTÄLLARE	BESÖK
MyDOG	2 130	94	29 591
Båtmässan	16 805	315	56 587
Baby & Barn	1 688	97	11 175
Mediedagarna i Göteborg (Meg)	925	90	4 500
Byggmaskiner	4 735	97	6 134
TUR	8 000	555	32 700
En Öl- & Whiskymässa	1 101	99	12 380
Vitalis	1 728	102	4 027
Leva & Fungera	4 847	229	12 700
EuroHorse	6 808	285	97 477
Nordic Outdoor	1 889	73	5 390
Elfack	17 633	418	22 632
ScanPlåt	2 431	63	1 509
Scandinavian Coating	1 744	64	1 085
Logistik & Transport	1 685	87	2 140
Bok & Bibliotek	11 962	806	96 315
Industridagen	150	7	1 070
Mötesplats Skola	930	71	6 046
Kunskap & Framtid	1 868	123	10 525
Summa:	89 059	3 675	413 983

SAMARRANGEMANG/ EXTERN ARRANGÖR:	KVM NETTO	UTSTÄLLARE	BESÖK
IT INNOVATIONS EXPO 2013	757	43	2 799
ELEKTRONIK 2013	1 756	108	2 758
Jobbmässan 2013	600	80	10 000
Våga Vara Egen 2013	2 000	322	5 539
Köpa hus utomlands, vår	717	65	4 556
ICA Färskvarumässa	600	42	630
EM-torget	2 488	33	34 720
Inomhus-EM i friidrott			
Sci-Fi	826	45	5 000
Clean Service & Supply	1 127	57	2 000
Snackex 2013	1 900	114	2 500
Fastighetsmässan	2 143	142	2 850
Fastfood & Café/ Restaurangexpo 2013	2 206	147	3 800
Sjukgymnastdagarna	855	66	1 400
Köpa hus utomlands, höst	550	60	3 800
Gymnasiedagarna	2 700	98	20 265
Hem & Villa	6 487	271	24 000
Mitt kök			
New-Tech '13	2 000	33	2 166
OnTheFlea Megaloppis	1 716	356	6 000
Kvalitetsmässan	2 923	164	9 784
Fitnessfestivalen 2013	4 539	150	16 000
Nobel Week Dialogue			1300
Svenska e-sportcupen	1 440	3	545
Summa:	40 330	2 399	127 692

VD HAR ORDET

"2013 - ett år av satsningar och investeringar"

Året som gick präglades av utveckling och förnyelse. Våra satsningar och investeringar medförde en förhöjd kostnadsnivå, men trots detta presterade koncernen ett rörelseresultat på 49 Mkr. Koncernens kassaflöde före investeringar uppgick till 76 Mkr.

Carin Kindbom

Byggnationer av vår nya mötesplats pågick under hela året. Upper House, den första etappen och översta delen av mittentornet, invigdes i september. De åtta våningar som tillkommit bildar ett femstjärnigt koncept med 49 rum, inklusive en svit i två etager, topprestaurang, spa & relaxavdelning - allt i internationell lyxklass. Upper House är ett "lokomotiv" som skall höja våra övriga affärer men framförallt hjälpa oss att dra kongresser, möten och event - och därmed besökare - till Göteborg.

Nya East Tower kommer att tas i bruk hösten 2014 vilket är tidigare än planerat. Gästerna har kunnat ta del av projektet via en legomodell som placerats i lobbyn. Vi fick under året även flera nya konstnärliga utsmyckningar som bidrar till att ge ytterligare karaktär och kvalitet åt vår mötesplats.

För att säkerställa våra strategiska ambitioner och möta marknadens ökade krav skapades under året en ny affärsstruktur som innebär att vi från årsskiftet har tre verksamhetsdrivande bolag: Gothia Towers AB, Svenska Mässan AB och Bok och Bibliotek i Norden AB. Vi får därmed en tydligare och mer marknadsanpassad koncernstruktur med ökad kundorientering. Vi har även arbetat vidare med att skapa ännu bättre förutsättningar för ökade synergier inom koncernen vilket är en viktig framgångsfaktor i vår ambition att bli Europas mest attraktiva mötesplats genom att erbjuda den bästa helhetsupplevelsen.

Gothia Towers AB

Gothia Towers verksamhet omfattar hotell, restauranger, externa möten, kongresser, konferenser och events samt fastighetsförvaltning och mäss- och monterservice. Hotellbeläggningen låg under 2013 i paritet med de senaste åren och antalet sålda rumsnätter ökade en knapp procent till 178 379. Avsikten med nytillskottet Upper House är att möta en marknad inom lyxsegmentet som vi tidigare inte kunnat tillgodose. Med Upper House Dining kompletteras vårt restaurangutbud med en krog i absolut elitklass, baserad på råvaror av högsta kvalitet. Restaurangen har fått en flygande start och ett utomordentligt gott mottagande.

”Vår mötesverksamhet visade under året en kraftig ökning med **20,8%**.”

Mötesverksamheten visade under året en kraftig ökning med 20,8% jämfört med 2012. Bland årets stora evenemang märks Socialdemokraternas intensivt mediebevakade partikongress i april och forskningsmötet Nobel Week Dialouge under Nobelveckan i december. Vi genomförde också ett flertal kongresser inom olika områden, bland annat de medicinska Kardiovaskulära Vårmetet och World Congress on Surgical Training.

Utöver detta hade vi en rad mångskiftande evenemang, allt från inomhus-EM i friidrott, Fitnessfestival, Snackex - ett internationellt möte för snacksproducenter till film- och speleventen Sci-Fi och The Gathering Grand Prix. Exempelen visar spännvidden och dynamiken i vår mötesaffär. De närmaste åren blir mycket spännande med ett flertal större kongresser inbokade och flera andra under förhandling. Vi ser goda förutsättningar för en fortsatt positiv utveckling för mötesaffären.

Svenska Mässan AB

Denna verksamhet ändrades från att vara affärsområde till att bli bolag och ansvarar för merparten av våra mässor. Som förväntat var 2013 ett mindre mässintensivt år vilket hänger ihop med våra mässcykler som har stora variationer. Trots färre arrangerade mässor till antalet var den totala besökssiffran, 413 983 personer, endast marginellt lägre än 2012.

En av mässorna som slog besöksrekord var EuroHorse, som fick draghjälp av världscupfinalerna i Scandinavium. Med 97 477 besök slog EuroHorse alla tiders rekord och blev det mest välbesökta evenemanget på Svenska Mässan under 2013.

Ett annat exempel på mässor under året är Vitalis, som firade tioårsjubileum. Kombinationen mässta/konferens har visat sig vara ett vinnande koncept och Vitalis har vuxit till den helt dominerande mötesplatsen inom eHälsa.

En liknande utveckling ser vi för Leva & Fungera, Nordens största hjälpmedelsmässta, som har utvecklats till ett unikt kompetensforum för alltfler, både med och utan funktionshinder.

Elfack, vår ytmässigt största mässta under 2013, gjorde en lyckad nysatsning med strategikonferens och målgruppsanpassade forum för el, kraft och ljus.

Fyra nya mässor lanserades under året: Scandinavian Coating, en specialinriktad mässta kring ytbehandling som gick parallellt med ScanPlåt, och Nordic Outdoor, ett event kring aktiv livsstil med klättring, paddling, dykning, rullskidor m m.

Den fjärde nykomlingen, En Öl- & Whiskymässta, fick mycket stor uppmärksamhet vilket innebär att vi redan inför 2014 fördubblar mässans storlek.

Bok & Bibliotek AB

Bok & Bibliotek arrangerade Bokmässan, Nordens största kulturevenemang, för 29:e gången 2013. Mässan samlade åter storpublik med 96 315 besök.

Årets mässta fokuserade på rumänsk litteratur och gav stort utrymme åt landets kultur och samhällsliv. En nyhet för året var Digitala torget. Det står klart för alltfler att en bok inte självklart behöver vara en pappersprodukt. Bokmässan följer sin tid och speglar den digitala utvecklingen. International Rights Centre, mötesplats för handel med rättigheter, är en annan del av mässan med stor attraktionskraft på i första hand förläggare och agenter.

Mediebevakningen var som vanligt intensiv: 1 372 journalister ackrediterades, vilket resulterade i över 10 000 artiklar och inslag.

Ett annat av Bok & Biblioteks projekt är MEG - Medie-dagarna i Göteborg, som arrangerades för andra gången i mars 2013. Även här var medieintresset mycket stort. Totalt deltog 4 500 besökare som representerade olika mediebranscher. Evenemanget stärktes av att Grävande Journalister som för första gången lade sitt årliga seminarium i anslutning till MEG.

Nordiska Skolledarkongressen, som hålls vartannat år, är ytterligare ett projekt som drivs av Bok & Bibliotek i samarbete med Sveriges Skolledarförbund.

Under året påbörjade Kongressadministration AB, som verkar under Bok & Bibliotek AB sedan 2006, ett namnbyte till Sweden MEETX AB.

"Vi hade drygt 1,2 miljoner besökare och genererade **2,1 miljarder kr** i turistiska effekter som spenderades på främst hotell, restauranger, shopping, kultur, nöjen och transporter"

Även en affärsplan började arbetas fram för att kunna erbjuda ett mer komplett utbud av tjänster vid olika arrangemang. Bland tjänsterna ingår t ex skraddarsydd hjälp till kunder med budget, deltagarhantering, bokning av lokaler, hotell och resor. Satsningen ökar vår kundorientering och vårt helhetsperspektiv ytterligare.

Givande samarbeten

Konkurrensen i event- och mötesbranschen hårdnar, både nationellt och internationellt. Allt fler städer storsatsar i multianläggningar och i andra anläggningar.

För vår del är samarbeten helt avgörande för hur vi lyckas. Det gäller i lika hög grad för Svenska Mässan som för destinationen Göteborg.

En av våra framgångsfaktorer är förmågan att samarbeta. Jag vill lyfta fram tre lysande exempel från året som gått:

Det första är inomhus-EM i friidrott i mars som vi genomförde i samarbete Got Event och en rad andra samarbetspartners.

Vårt koncept var "All-under-one-roof". Deltagarna kunde bo på vårt hotell, värma upp i våra lokaler och gå därifrån direkt in i tävlingsarenan Scandinavium.

Det andra exemplet är Industridagen i oktober som arrangerades tillsammans med Industrirådet och i samarbete med ett flertal regionala partners. Tillsammans utvecklades konceptet, som tidigare varit en endagskonferens i Stockholm, till ett tvådagarsevenemang, som bl a innefattade en utställning och ett flertal välarrangerade företagsbesök som samlades under begreppet Industrisafari.

Det tredje exemplet är Nobel Week Dialogue i december, där en rad internationella forskare, inklusive sex nobelpristagare, diskuterade framtidens energi - "Exploring the future of energy". Det här var första gången Göteborg tog aktiv del i Nobelveckan och allt möjliggjordes tack vare en kraftsamling av hela staden: näringslivet, Göteborg & Co, Västra Götalandsregionen, Chalmers och Göteborgs universitet.

Vårt kraftfulla bidrag

Sammanfattningsvis kan vi konstatera att Svenska Mässan under 2013 återigen gav ett kraftfullt bidrag till ökad köpkraft i Göteborgsregionen.

Vi hade drygt 1,2 miljoner besökare och genererade enligt HUI Research 2,1 miljarder kronor i turistiska effekter som spenderades på främst hotell, restauranger, shopping, kultur, nöjen och transporter. Därmed befäster vi vår ställning som tillväxtmotor för besöksnäringen i Göteborg.

Handelns Utredningsinstitut beräknar t ex att 20% av alla hotellnätter i Göteborg genereras av besökare till vår mötesplats.

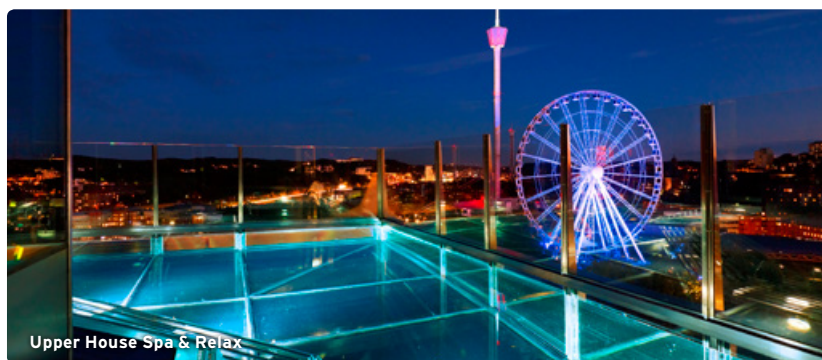
Det är så vi uppfyller stiftelsens ändamål, att gynna det västsvenska näringslivet. Vår ambition är att kunna göra det i ännu högre grad då hela det s k Triple Tower-projektet färdigställts och vår nya mötesplats invigs i slutet av 2014.

Vårt mål är att bli Europas mest attraktiva mötesplats genom att kunna erbjuda den bästa helhetsupplevelsen. Genom utökade upplevelser, mer underhållning, dynamiska miljöer och massor av aktiviteter, både inom ramen för vår anläggning och bland stadens övriga utbud.

Samarbeten är och förblir av vital betydelse för vår framgång. Lönsam tillväxt i koncernens alla delar och ökade synergier dem emellan är en nödvändig förutsättning för att lyckas.

Vi går in i 2014 med höga ambitioner och förväntningar. Med genomförda struktur- och driftsanpassningar, fortsatta satsningar på vår mötesplats samt förstärkt koncernledning, har vi alla möjligheter att nå våra högt ställda mål för de kommande åren.

Carin Kindbom
VD och koncernchef

Upper House Spa & Relax

Mediadagarna i Göteborg (Meg)

Baby & Barn

Nordic Outdoor

Byggmaskiner

Elfack

Industridagen

"Elfack, vår ytmässigt största mässa under 2013, gjorde en **lyckad nysatsning** med strategikonferens och målgruppsanpassade forum för el, kraft och ljus."

CSR

Stora framsteg i hållbarhetsarbetet

30%

Under de senaste
två åren har vårt
totala CO₂-utsläpp
minskat med 30%

Under 2013 togs en rad viktiga steg i koncernens arbete för en hållbar utveckling.

Med förbättrad planering och styrning sparade vi ännu mer energi och återvann ännu mer avfall. Mässorna miljödiplomerades och hotellbygget fick betyget "Very Good" av miljöcertifieringssystemet BREEAM.

Alltsedan 2008 är hela vår anläggning miljödiplomerad enligt Göteborgs stads miljöledningssystem. Under 2013 miljödiplomerades även de mässprojekt som drivs i Svenska Mässans egen regi.

Det innebär att varje mäsса följer en checklista med miljökrav bl a gällande inköp och information. Enbart Svanen-märkta trycksaker används och miljörelaterade projekt som "Rent vatten" på Båtmässan och "Klimat-kompenserade resor" på TUR lyfts fram. Under 2013 har även samarbeten med SJ och bussbolag inletts för att begränsa antalet flygresor till och från mässan.

De nya delarna av Gothia Towers, East Tower och Upper House, påbyggnaden på mittentornet, miljöcertifieras av brittiska BREEAM som bl a tittar på energieffektivitet, inköp, avfallssortering, transportlösningar, utsläpp och buller. I slutet av året lämnade BREEAM det preliminära betyget Very Good, som innebär att kraven kring projektering och utformning uppfyllts.

Den slutliga certifieringen kan göras när hotellet invigts i slutet av 2014. Gothia Towers blir då det första hotellet i Sverige som erhåller den prestigefyllda miljöcertifieringen.

God tillgänglighet är en annan viktig aspekt på hållbarhet. På hotellet har vi börjat tillämpa flexibla lösningar med t ex flyttbara ramper. Vår policy är att se till varje gästs behov och hitta individuella lösningar i varje enskilt fall.

Stora energibesparingar

Vår verksamhet slukar mycket energi, närmare 30 000 Mwh årligen, men ger inte upphov till någon större klimatpåverkan. Den främsta anledningen är att koncernens hela elbehov sedan 2011 täcks med el från vindkraft.

Genom att effektivt behovsstyra förbrukningen av el, gas, fjärrvärme och fjärrkyla har vi de två senaste åren kunnat minska de totala CO₂-utsläppen från fastigheten

med 30%, trots ökade flöden i många verksamheter.

I kombination med förbättrade rutiner, där t ex systemet kopplas till mäss- och möteskalender och med en aktiv dialog mellan teknisk personal och mässansvariga, har markanta besparingar blivit möjliga. Energiförbrukningen per kvadratmeter har sjunkit år för år, från 208 kWh år 2010 till 186 kWh år 2013. Därigenom har koncernen sparat cirka sex miljoner kronor.

Smartare leveranser

För att minska köer, trängsel, utsläpp och buller arbetar vi sedan flera år tillbaka med att begränsa direkttransporterna till vår anläggning.

Tack vare samlasting sparar vi in mer än var tredje gods-transport. Dessutom började vi under 2013 att, i samarbete med Naturskyddsföreningen, klimatkompensera alla gods-transporter i egen regi. Vi erbjuder samma möjlighet till alla våra utställare.

Under året gjordes också ett genombrott när det gäller leveranser till hotell och restaurang. Dessa minskade med drygt sju procent tack vare en smart lösning som innebär att vi styr leveranser från små leverantörer eller leverantörer som vi köper mer sällan från till någon av våra stora dagliga leverantörer. På så vis bakas flera leveranser ihop i samma transport.

Lyckad seminariesatsning

Vår koncern är aktiv part i "Sustainable Gothenburg", som drivs av Göteborg & Co, med syftet att främja utvecklingen av en grön mötesplats i en grön mötesstad. 1 mars arrangerade vi för andra året i rad ett seminarium, "Sustainable Destination Day", i Kongresshallen som vände sig till alla som jobbar med möten, evenemang och turism. Årets tema var hållbara evenemang, vilket blir allt viktigare för destinationer som vill konkurrera om stora möten och evenemang. Drygt 500 åhörare kunde ta del av flera goda exempel och en inspirerande föreläsning av Chalmers-professorn John Holmberg. Satsningen blev mycket lyckad och genomförs på nytt våren 2014.

Ökad återvinning

Sedan återvinningsgraden stagnerat runt 63 procent

EuroHorse

Industridagen

En Öl- & Whiskymässa

Logistik & Transport

Socialdemokraternas Partikongress

Vårt uppsatta mål på 70% återvinning nåddes med råge

Vitalis

vidtogs under 2013 åtgärder för att förbättra resultatet. Källsortering och återvinning av avfall, som tidigare skötts externt, lyftes under året in i egen regi.

Bättre information, bl a nya skyltar vid sorteringskärlen, och en utbildningssatsning i samarbete med vår kretsloppspartner Renovas bidrog till att höja engagemanget bland våra medarbetare. Utfallet blev mycket positivt: det uppsatta målet på 70 procent återvinning nåddes med råge.

En bidragande orsak till framgången var att containrar med blandat avfall, som tidigare gått till förbränning, på

vårt uppdrag nu sorteras i fraktioner av Renova. För att utöka kapaciteten vid miljöstationen i mässkvarteret installerades även en ny kompressor under året.

Fler ekologiska inköp

Andelen ekologiska och närodlade produkter i bassortimentet ökade från 130 till 140 under 2013, vilket ytterligare minskade våra restaurangers miljöpåverkan.

Noga utvalda närproducerade råvaror är också basen för vår nya restaurang Upper House Dining, som öppnade

71%

Inköpsvolymen från leverantörer med hållbarhetsarbete var 71%.

Nyckeltal	2011	2012	2013
Avfall, återvinningsgrad	63,6%	63,4%	70%
Energiförbrukning/kvm	199 Kwh	189 Kwh	186 Kwh
CO ₂ -utsläpp, fastigheten	1 502 ton	1 072 ton	1 057 ton
Godstransporter, antal anlop	5 600	3 583	4 890
Leveranser, hotell & restaurang, antal	6 000	7 000	6 500
Ekologiska produkter, bassortiment	120	130	140
Inköpsvolym från leverantörer med hållbarhetsarbete	46%	64%	71%

1 september. Menyn anpassad till tillgången, för att alltid kunna erbjuda gästerna högsta kvalitet.

Ekologi och miljö är alltid en del av agendan när vi träffar våra leverantörer. För att lyfta fram goda exempel och skapa en samsyn kring hållbar utveckling genomförde vi för första gången en intressedialog med ett dussintal av våra största leverantörer under en förmiddag i november. Responsen blev mycket positiv och vi siktar på att genomföra årliga dialoger av denna typ.

Under hösten antog vi också en uppförandekod för leverantörer, där vi ställer krav på miljöledningssystem och hållbarhetsarbete. Inköpsvolymen från sådana leverantörer steg under året med sju procentenheter till 71%.

När det gäller kemikaliska produkter implementerade vi under året ett datoriserat system som hjälper oss att ha kontroll över vilka produkter vi har. Systemet underlättar även arbetet med riskbedömningar. Vi ser om produkterna är kopplade till några myndighetslistor, t ex REACH och Vattendirektivet. På så vis vet vi vilka vi ska sträva efter att fasa ut.

Fördjupat samhällsengagemang

Vårt samhällsengagemang handlar om att sponsra aktiviteter och organisationer som verkar för goda syften.

Våra partners är BRIS - Barnens Rätt i Samhället, organisationen Mitt Liv, som arbetar med att integrera kvinnor och män med akademisk utbildning och utländsk bakgrund i det svenska arbetslivet, samt Göteborgs Räddningsmission, som bedriver socialt arbete på kristen grund.

Samarbetet med Räddningsmissionen utvidgades under året. T ex genom projektet "En annan bild av Göteborg" där fem hemlösa personer fotograferade sin vardag och delade med sig av sin verklighet på Instagram. Genom att rösta på favoritbilder skänktes pengar till Räddningsmissionens arbete bland hemlösa. Utvalda bilder ställdes även ut på Hasselblad Center och i Gothia Towers lobby under en månad.

Vi stödjer även Räddningsmissionens verksamhet på Björlanda prästgård, där människor arbetstränar och praktiserar. Här har vi under året investerat i två växthus där det bl a odlas grönsaker som köps in till våra restauranger. Våra restauranger skänkte även överbliven mat - totalt 5 000 frallor och 7 000 bakverk - till Räddningsmissionens café på Vasagatan, där även ett 15-tal av våra medarbetare praktiserade under året.

Tillsammans organiserade vi också en klädinsamling bland våra medarbetare i oktober och vi genomförde vår traditionsenliga den stora julklappsinsamlingen i december, som slog alla rekord: 12 000 julklappar skänktes av privatpersoner till glädje för behövande barn och ungdomar i Göteborgsområdet och ett barnhem i Estland.

Petra Löfås, Hållbarhetsansvarig

DET PERSONLIGA MÖTET - VIKTIGARE ÄN NÅGONSIN!

Ingenting tyder på att det personliga mötet kommer att minska i betydelse. Den digitala explosionen och framväxandet av sociala medier har tvärtom ökat behovet av att träffas.

Digitala sätt att kommunicera innebär att vi kan effektivisera möten på många sätt. Men skapandet av relationer med verklig tyngd sker fortfarande främst genom personliga möten. Ju mer digitaliserad och globaliserad världen blir desto viktigare blir det personliga mötet. Framtidens möten är avgörande för framtidens beslut - Svenska Mässan och Gothia Towers är framtidens mötesplats!

MEDARBETARE

Nyckeln till fortsatt framgång

603 Medarbetare. Under året har vi haft 603 årsanställda (tillsvidareanställda, visstidsanställda och timanställda).

För våra medarbetare innebar 2013 ett år med fokus på utveckling och förnyelse. En ny organisation verkställdes och implementerades i början av året. Under hösten började en ny VD för Gothia Towers, en ny Director of Fairs till den egna mässverksamheten och en kommunikationschef på koncernnivå.

Bland koncernens medarbetare finns en kultur att leverera på en hög servicenivå och under 2013 visade medarbetarna ett engagemang och lojalitet utöver det vanliga, i tider av utveckling.

Den nya organisationsstrukturen, uppdelad på mässorganisation och mötesplatsorganisation, började gälla från och med 1 januari 2013. För många medarbetare innebar det en omställning till nya processer, rutiner och arbetssätt. I slutet av året förbereddes en övergång av Affärsområde Mässor till bolag i form av Svenska Mässan AB från och med 1 januari 2014. Samtliga 69 medarbetare förs över till det nya bolaget.

Inom Gothia Towers AB, som från och med 2013 fått ett utvidgat ansvarsområde, inleddes under fjärde kvartalet ett utvecklingsarbete för att renodla verksamheten och optimera hela mötesplatsen. Ett arbete som skapar förutsättningar för ett mer gästorienterat och effektivt arbetssätt med samarbete i fokus.

Sammantaget har förändringstakten varit hög och medarbetarna har varit nyckeln till framgång för denna utveckling och förnyelse. Koncernens medarbetare har all anledning att känna stolthet över sina insatser och sitt höga engagemang under året.

Medarbetarundersökningen visar också att våra medarbetare trivs med sitt arbete, även om nivåerna sjönk något under 2013. Årets NMI (nöjd medarbetar-index) hamnade på 4,12 - en minskning med nio hundradelar mot året innan. För åttonde året i följd låg värdet över fyra, vilket betraktas som en stabilt hög nivå. Medarbetarnas engagemang och stolthet är andra nyckeltal som följs över tid och som 2013 hamnade på liknande höga nivåer: 4,12 respektive 4,28.

Kompetensförsörjning

Chefsförsörjningsprogrammet, som startade 2005, slutfördes under 2013. Tio personer utexaminerades i augusti från den utvecklingsgrupp som startade 2010. Vi har tydligt fokus på ledarskaps- och chefsfrågor och införde

under året ett Chefsforum, där alla chefer med personalansvar, totalt ett 70-tal, inom koncernen ingår. Syftet är att skapa en samsyn och gemensam riktning i både det korta och långa perspektivet och att tydliggöra förväntningar på alla ledare i koncernen. Samtidigt handlar det om att skapa förutsättningar för ett individuellt och gemensamt ansvarstagande för hela koncernen och stärka samarbetet. Chefsforum hade tre möten under 2013 med tematik förändring och målstyrning.

För att tydliggöra både för medarbetare och chefer vilka krav och förväntningar som finns på varje enskild individ, har vi aktivt arbetat med att tydliggöra processer, rutiner och mallar för rekrytering, omställning, lönerrevision och målstyrning. Vi vill skapa förutsättningar för ett ökat ansvarstagande och engagemang hos samtliga medarbetare och ett proaktivt agerande avseende sin egen utveckling och sin egen prestation

Vi har under året också arbetat aktivt med rekryteringar. Att fylla på med rätt kompetens är avgörande för vår fortsatta framgång. De mest tongivande rekryteringarna har skett till koncernledningen - VD till Gothia Towers, Director of Fairs till Affärsområde Mässor och kommunikationschef på koncernnivå. Dessa tre rekryteringar skedde externt och den sistnämnda är även en nyinrättad tjänst. Utöver det skedde 26 rekryteringar till tillsvidare tjänster, varav 13 av dem tillsattes med interna sökanden.

För att attrahera rätt personer till semestervikariat på Gothia Towers praktiserades ett koncept som förfinats under de fyra senaste åren. Av 1 036 sökande kallades 90 till speed-intervjuer, som genomfördes under en dag i april. 36 personer blev sedan kallade till en längre intervju, varefter 25 erbjöds anställning.

På utbildningssidan har, förutom de avslutande utbildningarna för arbetsledare, genomförts fyra brandskyddsutbildningar och fyra utbildningar i hjärt- och lungräddning med sammanlagt ett 80-tal deltagare. I tillägg till det har tre utbildningstillfällen för samtliga chefer anordnats med fokus på förändring och omställning.

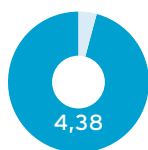
4,12 NMI
Årets NMI-värde (nöjd medarbetarindex). Årets resultat blev 4,12 på en femgradig skala.

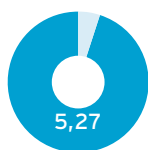
Sjukfrånvaro per åldersgrupp i relation till arbetstid

Anställda yngre än 30 år	2,53%
Anställda mellan 30-49 år	4,47%
Anställda äldre än 49 år	5,52%

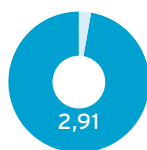
Sjukfrånvaro koncernen (%)

Totalt
koncernen

Kvinnor
koncernen

Män
koncernen

Ålderfördelning tillsvidareanställda i koncernen

Ålder	Antal	Procent
20-29 år	79	15
30-39 år	172	34
40-49 år	149	29
50-59 år	82	16
60-69 år	29	6
Summa	511	100

48%

Kvinnor. Koncernen hade totalt 63 chefer. Av dessa var 48% kvinnor. Företagsledningen har under 2013 bestått av 5 kvinnor och 3 män.

Personalstatistik

Vi har under året haft 603 årsanställda (tillsvidareanställda, visstidsanställda och timanställda), en ökning med 3 anställda.

135 har varit anställda i Svenska Mässan Stiftelse, 449 i Gothia Towers AB och 19 i Bok & Bibliotek i Norden AB.

Vid årets slut hade koncernen 511 (497) tillsvidareanställda som arbetade på motsvarande 485 (476) heltidstjänster. Alltså en ökning med 11 tjänster mot året innan. Av de tillsvidareanställda var 303 kvinnor och 208 män.

I koncernen finns totalt 63 chefer, varav 52% är män och 48% är kvinnor. Koncernledningen har under 2013 bestått av 5 kvinnor och 3 män. Medelåldern inom koncernen var 42 år.

62 personer (19 män och 43 kvinnor) nyanställdes under året. 48 personer slutade. Medelanställningstiden ökade något, från 9,3 år till 9,6 år medan personalomsättningen minskade något, från 12% till 10%.

Närvaro och frånvaro

Koncernen gör en rad insatser för att främja hälsan hos våra medarbetare och agera för en hållbar livscykel som anställd inom koncernen.

Motionsbidraget är ett exempel, som under 2013 utnyttjades av 206 personer, alltså mer än var tredje medarbetare. Naprapat och kiropraktor har varit tillgängliga för besök i våra lokaler vid tolv tillfällen under året. Våra medarbetare har också tillgång till massörer och företags-sköterska i våra egna lokaler och under 2013 kompletterades friskvårdsinsatserna med tillgång till sjukgymnast.

Dessa insatser görs för att öka hälsotalen och minimera sjukskrivningstalen, som ändå ökade något under året. Den totala sjukfrånvaron, som innefattar både kort- och långtidssjukskrivna, hamnade på 4,38%. En ökning med 0,28 procentenheter gentemot 2013. Långtidssjukfrånvaron ökade med drygt fyra procent till 65%.

Sanna Lindgren, HR-direktör

EM-torget

Svenska Mässans styrelse

Ordförande: Roger Holtback

Huvudsaklig sysselsättning: Egen företagsgrupp samt styrelse- och rådgivningsarbete.

Övriga styrelseuppdrag: Styrelseordförande i Holtback Group AB med dotterbolag, Rullpack AB, Ellen Industrifastigheter AB samt Finnveden Bulten AB. Styrelseledamot i IHS Inc. (Denver, USA) och Trox AB samt ledamot i Stena Sfärråd.

Vice ordförande: Jack Forsgren

Huvudsaklig sysselsättning: Egenföretagare och styrelseuppdrag.

Övriga styrelseuppdrag: Ordförande i Maquire AB, 2:e vice ordförande Stampen AB, ledamot i Bilia AB, Unfors RaySafe AB, Mediebolaget Promedia i Mellansverige AB, Liberala Tidningar AB, Skäreleja AB.

Verkställande direktör: Carin Kindbom

Huvudsaklig sysselsättning: Verkställande direktör och koncernchef.

Övriga styrelseuppdrag: Göteborg & Co Träffpunkt AB, Börssällskapet, Handelsbanken Västra Sverige.

Christel Armstrong Darvik

Huvudsaklig sysselsättning: VD Stena Fastigheter AB.

Övriga styrelseuppdrag: Specialfastigheter AB, Stiftelsen Chalmers Tekniska Högskola.

Tomas Brunegård

Huvudsaklig sysselsättning: Styrelsearbete.

Övriga styrelseuppdrag: Ordförande i WAN-IFRA och Stampen AB, styrelseledamot i Stena Line BV, Mentor Medier AS, International School of Economics, Tbilisi, Göteborgs Universitet, Räddningsmissionen.

Jan Hallberg (M)

Huvudsaklig sysselsättning:
Jan Hallberg AB och Industrial advisor JKL.
Övriga styrelseuppdrag: Styrelseledamot i
Cityflygplatsen, vice ordförande i GöteborgsOperan.

Bjarne Holmqvist

Huvudsaklig sysselsättning:
Egenföretagare och investerare.
Övriga styrelseuppdrag: Ordförande i bl a
Wenmec AB, Örgryte Industri AB, Network
Services Norden AB, Speed Identity AB.
Ledamot i bl a PSC Power Converter Solutions
Berlin, Västsvenska Handelskammaren,
Tysk-Svenska Handelskammaren,
Kungl. Ingenjörsvetenskapsakademien.

Anneli Hulthén (S)

Huvudsaklig sysselsättning:
Kommunstyrelsens ordförande i Göteborg.
Övriga styrelseuppdrag: Göteborg & Co
Kommunintressent AB, Business Region
Göteborg, VREF - Volvo Research &
Educational Foundations, Göteborgs
Internationella Miljöpris, m fl.

Göran Johansson (S)

Huvudsaklig sysselsättning:
Styrelsearbete.
Övriga styrelseuppdrag: Europakorridoren,
Liseberg, Cityflygplatsen.

Charlotte Ljunggren

Huvudsaklig sysselsättning:
Flygplatsdirektör Göteborg Landvetter
Flygplats.
Övriga styrelseuppdrag: Thomas Concrete
Group AB, Börssällskapet.

Sekreterare: Göran Petersson

Huvudsaklig sysselsättning:
Advokat, medlem i Sveriges Advokatsamfund.
Övriga styrelseuppdrag: Ordförande i Hallberg-
Rassy AB med dotterbolag, AB Gullringsbo
Egendomar, ASOIF Legal Consultative Group,
IHF (Internationella Handbolls Förbundet)
Ethics Commission. Ledamot i Svenska Hus AB,
GLA Aircargo AB.

Carin Kindbom
Verkställande direktör och koncernchef

Anställd sedan 2010.
Utbildning: Handelshögskolan, Göteborg.
Tidigare erfarenheter från it- och resebranschen.

Anna Falck
Vd Bok & Bibliotek i Norden AB

Anställd sedan 1989.
Utbildning: Ekonomistudier
Handelshögskolan, Göteborg, IFL.
Tidigare erfarenheter från mediebranschen.

Carina Dietmann
Kommunikationsdirektör

Anställd sedan 2013.
Utbildning: JMG, Göteborgs universitet.
Tidigare erfarenheter från IT och telekom-,
medie-, rese- och transportbranschen

Alf Josefsson
Ekonomi- och finansdirektör

Anställd sedan 1999.
Utbildning: Handelshögskolan, Göteborg.
Tidigare erfarenheter från fastighets-,
handels- och tillverkningsbranschen.

Sanna Lindgren
HR-direktör

Anställd sedan 2012.
Utbildning: Personalvetare, Stockholms
universitet.
Tidigare erfarenheter från IT-branschen
och detaljhandeln.

Ulrika Liss-Daniels
Vd Svenska Mässan AB

Anställd sedan 2013.
Utbildning: Fil. mag. statsvetenskap,
Stockholms universitet.
Tidigare erfarenheter från detaljhandel,
handelsföretag, management, reklam och PR.

Daniel Stenbäck
Vd Gothia Towers AB

Anställd sedan 2013.
Utbildning: Handelshögskolan, Göteborg,
Cornell University och IFL.
Tidigare erfarenheter från turism-, hotell- och
restaurangbranschen.

Petter Ullberg
Vice vd Svenska Mässan Stiftelse

Anställd sedan: 2000.
Utbildning: Gymnasium, ledarutveckling GMI.
Tidigare erfarenheter från turism-, hotell- och
restaurangbranschen.

Svenska Mässans huvudmannaråd

Huvudmannaråd

Ordförande: Göran Bengtsson
1:e vice ordförande: Roger Holtback
2:e vice ordförande: Jack Forsgren

Övriga ledamöter

Valda av Göteborgs Kommunfullmäktige:

Jan Hallberg
Anneli Hulthén
Göran Johansson

Valda av Västsvenska Handelskammaren:

Jack Forsgren
Eva Moen-Adolfsson
Johan Trouvé

Valda av Företagarna i Göteborg:

Gunilla M. Almgren
Swen Persson

Valda av Göteborgs Köpmannaförbund Service:

Kenneth Odéus
Ulla Nilsson

Vald av Agenturföretagens Förbund i Sverige:

Ulla Larson

Vald av Chalmers Tekniska Högskola:

Johan Carlsten

Vald av Fordonskomponentgruppen:

Fredrik Sidahl

Vald av Företagarna Västra Götaland:

Cathrine Dellborg

Vald av Göteborgs universitet:

Margareta Wallin Peterson

Vald av Handelshögskolan vid

Göteborgs universitet:

Lena Mossberg

Vald av Svensk Handel:

Johnolof Olsson

Vald av Sveriges Redareförening:

Claes Berglund

Vald av Säljarnas Riksförbund i Sverige:

Lennart Svahn

Valda av Svenska Mässans huvudmannaråd:

Christel Armstrong Darvik

Göran Bengtsson

Tomas Brunegård

Eva Halvarsson

Bjarne Holmqvist

Roger Holtback

Finn Johnsson

Kenneth Krantz

Per Löjdquist

Charlotte Ljunggren

Lennart Mankert

Lars G. Malmer

Julia Norinder

Hans-Olov Olsson

Christina Rogestam

M. Johan Widerberg

Revisorer:

Aukt.rev. Helen Siberg Wendin, Ernst & Young AB

Aukt.rev. Andreas Mast, Ernst & Young AB

Revisorssuppleanter:

Aukt.rev. Staffan Landén, Ernst & Young AB

Aukt.rev. Nina Bergman, Ernst & Young AB

EuroHorse

Förvaltningsberättelse 2013

Styrelsen och verkställande direktören för Svenska Mässan Stiftelse, organisationsnummer 857201-2444 med säte i Göteborg, får härmed avge årsredovisning och koncernredovisning för verksamheten i stiftelsen och koncernen för räkenskapsåret 2013.

Verksamheten

Svenska Mässan-koncernen är en av norra Europas största integrerade mötesplatser med ett cityläge i evenemangsområdet i centrala Göteborg. Koncernen driver i egen regi mäss-, mötes-, hotell- och restaurangverksamhet. Läget mitt i Göteborgs centrum gör att Svenska Mässan, på gångavstånd, kan erbjuda ett stort utbud av kultur, nöjen och restauranger vilket sammantaget med helhetskonceptet ger närmast unika förutsättningar på den nationella och internationella mötesmarknaden. Konceptet gör att vi kan ta ett heltäckande grepp och möta våra kunders behov, samtidigt som de olika affärsdrivande dotterbolagen skapar mervärden inom koncernen.

Varje år kommer drygt en miljon besökare till Svenska Mässan. Under året genomfördes 43 mässor, 15 kongresser, 131 event och cirka 1 000 dagkonferenser. Koncernen driver Gothia Towers som är ett av Nordens största hotell och en av Sveriges största restaurangverksamheter med bland annat Upper House Dining, Heaven 23, West Coast och italienska Incontro. Koncernen har 600 heltidssysselsatta och genererar årligen drygt 2 miljarder kronor i besöksnäringseffekter till Göteborg.

Moderbolaget Svenska Mässan Stiftelse är en ekonomiskt fristående stiftelse med uppdrag att främja näringslivets intressen i Västsverige. Koncernen Svenska Mässan har fem verksamhetsdrivande dotterbolag:

- Bok & Bibliotek i Norden AB utvecklar och arrangerar Bokmässan, Nordiska Skolledarkongressen och Mediedagarna.
- Gothia Towers AB utvecklar och driver hotell-, restaurang- och mötesverksamhet (konferenser, kongresser, externa mässor).
- Svenska Mässan AB utvecklar och driver egna mässvarumärken.
- Svenska Mässan Hotellfastigheter AB äger och förvaltar koncernens hotellfastighet.
- Mässans Gata AB äger och förvaltar koncernens kontorsfastighet.

Väsentliga händelser efter räkenskapsårets utgång

Som ett led i kundutveckling och relationsbyggande har, den mässverksamhet som drivs av Svenska Mässan Stiftelse, överlåtits till det nybildade dotterbolaget Svenska Mässan AB per den 1 januari 2014.

Koncernens resultat och ställning

Mässportföljen 2013 innehöll ett mindre antal mässor än 2012 vilket gav en planerad svängning i koncernens omsättning. Den svaga konjunkturen 2013 hade också en tydlig effekt på omsättning och resultat. Affärsvolymerna var sämre än väntat och bland annat utvecklades hotellbranschen allmänt svagt till följd av minskat affärsresande. Under slutet av andra halvåret har dock samtliga verksamhetsområden visat en ökad aktivitet och framförallt kunde restaurangverksamheten visa god tillväxt.

Koncernens nettoomsättning för året uppgick till 786 (901) Mkr. Resultat före avskrivningar (EBITDA) uppgick till 116 (185) Mkr, motsvarande en EBITDA-marginal om 14,8 (20,5) procent. Rörelseresultatet (EBIT) uppgick till 49 (118) Mkr, motsvarande en rörelsemarginal om 6,3 (13,1) procent. Det finansiella nettot uppgick till -31 (-43) Mkr. Skatt på årets resultat uppgick till -5 (1) Mkr.

Koncernens kassaflöde före investeringar uppgick till 76 (155) Mkr. Koncernens likvida medel uppgick vid årets utgång till 54 (85) Mkr. Till detta kommer beviljade men inte utnyttjade krediter om 100 (100) MKr, vilket innebär att koncernens disponibla likvida medel uppgick till 154 (185) MKr. Koncernens balansomslutning var vid årets slut 2 232 (1 854) Mkr. Eget kapital i koncernen uppgick vid verksamhetsårets utgång till 434 (420) Mkr. Soliditeten uppgick till 19,4 (22,7) procent.

Koncernens investeringar avseende byggnader, inventarier samt immateriella anläggningstillgångar uppgick till 452 (314) Mkr. Investeringarna är huvudsakligen hänförliga till utbyggnaden av

Hotel Gothia Towers. Härutöver sker löpande investeringar i fastigheterna inom koncernen. Investering i övriga anläggningstillgångar uppgick till 0 (1) Mkr. Bedömt marknadsvärde för koncernens fastigheter är 3,3 Mdkr

Stiftelsens resultat och ställning

Moderbolagets omsättning för år 2013 uppgick till 388 (587) Mkr. Rörelseresultatet uppgick till 16 (35) Mkr. Det finansiella nettot var -21 (-30) Mkr och resultat efter finansiella poster var -5 (5) Mkr. Koncernbidrag har erhållits från dotterbolagen Gothia Towers AB, Mässans Gata AB och Bok & Bibliotek AB med 17 Mkr och lämnats till dotterbolaget Svenska Mässan Hotellfastigheter AB med 14 Mkr. Koncernbidragen redovisas över eget kapital.

Under året har investeringar i byggnader, inventarier samt immateriella anläggningstillgångar på 15 (27) Mkr genomförts. Investeringar i övriga anläggningstillgångar uppgår till 0 (1) Mkr.

Moderbolagets kassaflöde före investeringar för 2013 uppgick till -39 (131) Mkr. Moderbolagets likviditet uppgick till 51 Mkr vid årets slut. Moderbolaget disponerar 100 Mkr i avtalade ej utnyttjade kreditfaciliteter.

Risker och riskhantering

En redogörelse för aktuella risker och osäkerhetsfaktorer återfinns i not 2.

Styrelsen och utskott

Styrelsen i Svenska Mässan Stiftelse består av tio ledamöter och en till styrelsen adjungerad arbetstagarrepresentant. Arbetsordningen för styrelsen innehåller bland annat uppgifter om ansvarsfördelning mellan styrelsen, ordföranden, verkställande direktören och styrelsens utskott. Styrelsen ansvarar för Stiftelsens organisation och förvaltning. Styrelsens arbete följer en årlig mötesplan med en fast struktur för dagordningen vid varje möte. Vid mötena deltar vid behov tjänstemän i Stiftelsen som föredragande. Under året har sex styrelsemöten avhållits. Stiftelsens revisorer har deltagit vid ett styrelsemöte under året.

Styrelsen har utsett ett revisionsutskott för kontakter med Stiftelsens revisorer samt för genomgång av planering och genomförande av

revisionen. Utskottet består av styrelseledamöterna vice ordförande Jack Forsgren och Bjarne Holmqvist. För beredning av långsiktiga finansieringsfrågor har styrelsen utsett ett finansutskott som består av styrelsens ordförande Roger Holtback samt styrelseledamöterna vice ordförande Jack Forsgren och VD Carin Kindbom. För fastställande av VD:s och företagsledningens anställningsvillkor har styrelsen tillsatt ett ersättningsutskott bestående av styrelsens ordförande Roger Holtback och vice ordförande Jack Forsgren.

För beredning av större eller långsiktiga fastighetsfrågor har styrelsen utsett ett fastighetsutskott som består av styrelsens ordförande Roger Holtback samt styrelseledamöterna vice ordförande Jack Forsgren, Christel Armstrong Darvik och VD Carin Kindbom.

Styrelsearbetet utvärderas årligen och årets utvärdering gav liksom tidigare år en fortsatt positiv bild av styrelsens arbete. Styrelsen utvärderar förutom sitt eget arbete också utskottens arbete årligen och är överens om att utskottsarbetet dokumenteras och bedrivs på ett effektivt och bra sätt.

Förväntningar om framtida utveckling

Svenska Mässans målsättning är lönsam tillväxt och den planerade trendmässiga tillväxt beräknas fortsätta 2014 även om tillväxt och rörelseresultatet för ett enskilt år till viss del är beroende på vilka mässor som genomförts under året. Mässportföljen 2014 bedöms vara något starkare både omsättnings- och resultatmässigt. Hotell- och restaurangverksamheten beräknas fortsatt växa men tillväxten begränsas under 2014 beroende på pågående byggnadsarbeten för utbyggnaden av Hotel Gothia Towers. Utbyggnaden beräknas vara klar vid årsskiftet 2014/2015.

Koncernresultaträkning

KKR	NOT	2013	2012
Nettoomsättning	3	785 622	900 931
RÖRELSENS KOSTNADER			
Övriga externa kostnader	4, 31	-347 138	-391 367
Personalkostnader	5	-322 417	-324 409
Avskrivningar av materiella och immateriella anläggningstillgångar	6	-66 828	-66 914
Summa rörelsens kostnader		-736 383	-782 690
Rörelseresultat		49 239	118 241
RESULTAT FRÅN FINANSIELLA INTÄKTER OCH KOSTNADER			
Resultat från intressebolag		-	-1 664
Resultat från finansiella investeringar		-	-4 576
Ränteintäkter och liknande resultatposter	8	5 856	2 965
Räntekostnader och liknande resultatposter	9	-36 686	-39 472
Summa resultat från finansiella poster		-30 830	-42 747
Resultat efter finansiella poster		18 409	75 494
Skatt på årets resultat	11	-4 716	589
Minoritetens andel i årets resultat		-143	-101
ÅRETS RESULTAT		13 550	75 982

Koncernbalansräkning

KKR	NOT	2013-12-31	2012-12-31
TILLGÅNGAR			
ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR			
IMMATERIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR			
Balanserade utgifter för dataprogram	12	4 237	5 864
Varumärken	13	2 507	-
Goodwill	14	1 801	2 402
		8 545	8 266
MATERIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR			
Byggnader, markanläggningar och mark	15	1 314 285	1 095 935
Inventarier	16, 17	215 273	197 767
Pågående nyanläggningar	18	497 381	348 875
		2 026 939	1 642 577
FINANSIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR			
Andra långfristiga värdepappersinnehav	21	8 148	8 015
Summa anläggningstillgångar		2 043 632	1 658 858
OMSÄTTNINGSTILLGÅNGAR			
VARULAGER			
		7 108	4 829
KORTFRISTIGA FORDRINGAR			
Kundfordringar		105 867	86 119
Övriga fordringar		13 037	6 177
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	22	6 228	12 994
Skattefordran		2 641	-
		127 773	105 290
KASSA OCH BANK			
		53 665	85 218
Summa omsättningstillgångar		188 546	195 337
SUMMA TILLGÅNGAR		2 232 178	1 854 195

Koncernbalansräkning

KKR	NOT	2013-12-31	2012-12-31
EGET KAPITAL OCH SKULDER			
EGET KAPITAL	23		
Donationer		570	570
Uppskrivningsfond		34 677	35 067
Bundna reserver		160 015	150 757
Balanserad vinst		225 192	158 078
Årets resultat		13 550	75 982
Summa eget kapital		434 004	420 454
MINORITETSINTRESSE		210	144
AVSÄTTNINGAR			
Avsättning för pensioner, PRI		79 235	76 985
Övriga avsättningar		9 970	9 804
Avsättning uppskjuten skatt	25	115 991	111 275
Summa avsättningar		205 196	198 064
LÅNGFRISTIGA SKULDER			
Skulder till kreditinstitut	26	1 384 000	1 040 000
Summa långfristiga skulder		1 384 000	1 040 000
KORTFRISTIGA SKULDER			
Förskott från kunder		2 101	3 317
Pågående projekt	27	45 658	19 602
Leverantörsskulder		61 312	72 367
Aktuella skatteskulder		-	8 114
Övriga kortfristiga skulder	28	19 017	11 459
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	29	80 680	80 674
Summa kortfristiga skulder		208 768	195 533
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		2 232 178	1 854 195
STÄLLDA SÄKERHETER			
Fastighetsinteckningar	30	1 185 000	845 000
Kapitalförsäkring		8 023	7 890
Företagsinteckningar		24 500	24 500
		1 217 523	877 390
ANSVARSFÖRBINDELSER			
Ansvarighet till FPG/PRI		1 585	1 540
Borgens- och garantiförbindelser		54	75
		1 639	1 615

Kassaflödesanalys för koncernen

KKR	2013	2012
DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN		
Rörelseresultat efter finansiella poster	18 409	75 494
Justering för poster som ej ingår i kassaflödet, mm:		
Förändring av avsättning till pensioner	2 283	4 152
Avskrivningar av anläggningstillgångar	66 828	66 914
Nedskrivning av aktier	-	1 683
Nedskrivning av lånefordran	-	4 557
Resultat vid utträngning	-54	12
Betald inkomstskatt	-7 486	-
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändring av rörelsekapital	79 980	152 812
Förändring av varulager	-2 279	-990
Förändring av kortfristiga fordringar	-22 486	6 288
Förändring av kortfristiga skulder	20 721	-3 385
Förändring av rörelsekapitalet	-4 044	1 913
Kassaflöde före investeringar	75 936	154 725
Investeringsverksamheten		
Investeringar i anläggningstillgångar	-451 583	-314 004
Försäljning av anläggningstillgångar	235	99
Investeringar i finansiella anläggningstillgångar	-83	-832
Summa investeringar	-451 431	-314 737
Kassaflöde före finansieringsverksamheten	-375 495	-160 012
Finansieringsverksamheten		
Upptagna lån	344 000	105 000
Utbetald utdelning till minoritet	-58	-58
Finansieringsverksamheten	343 942	104 942
Förändring av likvida medel	-31 553	-55 070
Likvida medel vid årets början	85 218	140 288
Likvida medel vid årets slut	53 665	85 218

Stiftelsens resultaträkning

KKR	NOT	2013	2012
Nettoomsättning	3, 32	387 848	587 143
RÖRELSENS KOSTNADER			
Övriga externa kostnader	4, 31	-250 632	-363 137
Personalkostnader	5	-92 183	-150 790
Avskrivningar av materiella och immateriella anläggningstillgångar	6	-28 878	-38 119
Summa rörelsens kostnader		-371 693	-552 046
Rörelseresultat		16 155	35 097
RESULTAT FRÅN FINANSIELLA POSTER			
Resultat från andelar i dotterbolag	7	-2 185	-
Resultat från intressebolag		-	-2 552
Resultat från finansiella investeringar		-	-4 576
Ränteintäkter och liknande resultatposter	8	19 141	6 786
Räntekostnader och liknande resultatposter	9	-37 835	-30 107
Summa resultat från finansiella poster		-20 879	-30 449
Resultat efter finansiella poster		-4 724	4 648
Bokslutsdispositioner	10	1 225	360
Resultat före skatt		-3 499	5 008
Skatt på årets resultat	11	2	7 878
ÅRETS RESULTAT		-3 497	12 886

Stiftelsens balansräkning

KKR	NOT	2013-12-31	2012-12-31
TILLGÅNGAR			
ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR			
IMMATERIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR			
Balanserade utgifter för dataprogram	12	4 237	5 864
Varumärken	13	692	-
		4 929	5 864
MATERIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR			
Byggnader, markanläggningar och mark	15	620 339	624 633
Inventarier	16, 17	90 087	117 627
Pågående nyanläggningar	18	7 245	6 927
		717 671	749 187
FINANSIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR			
Andelar i koncernföretag	19	70 241	70 158
Andra långfristiga värdepappersinnehav	21	5 944	6 367
Långfristiga fordringar koncernföretag		428 000	235 000
		504 185	311 525
Summa anläggningstillgångar		1 226 785	1 066 576
OMSÄTTNINGSTILLGÅNGAR			
KORTFRISTIGA FORDRINGAR			
Kundfordringar		33 847	58 857
Fordringar hos koncernföretag		41 177	1 182
Övriga kortfristiga fordringar		7 390	2 578
Skattefordran		2 831	-
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	22	2 985	10 030
		88 230	72 647
KASSA OCH BANK		51 049	83 064
Summa omsättningstillgångar		139 279	155 711
SUMMA TILLGÅNGAR		1 366 064	1 222 287

Stiftelsens balansräkning

KKR	NOT	2013-12-31	2012-12-31
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER			
EGET KAPITAL			
	23		
Donationer		570	570
Uppskrivningsfond		74 570	74 960
Balanserad vinst		183 268	166 915
Årets resultat		-3 497	12 886
Summa eget kapital		254 911	255 331
OBESKATTADE RESERVER			
	24	74 965	76 191
AVSÄTTNINGAR			
Avsättning för pensioner		79 235	76 985
Avsättning uppskjuten skatt	25	53 489	52 623
Övriga avsättningar		7 231	7 757
Summa avsättningar		139 955	137 365
LÅNGFRISTIGA SKULDER			
Skulder till kreditinstitut	26	784 000	585 000
Skulder till koncernföretag		1 813	1 813
Summa långfristiga skulder		785 813	586 813
KORTFRISTIGA SKULDER			
Pågående projekt	27	32 736	20 599
Leverantörsskulder		7 259	32 777
Skulder till koncernföretag		26 671	51 500
Aktuella skatteskulder		-	1 884
Övriga kortfristiga skulder	28	16 290	12 888
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	29	27 464	46 939
Summa kortfristiga skulder		110 420	166 587
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		1 366 064	1 222 287
STÄLLDA SÄKERHETER			
	30		
Fastighetsinteckningar		585 000	385 000
Kapitalförsäkring		5 819	6 242
Företagsinteckningar		24 500	24 500
ANSVARSFÖRBINDELSER		615 319	415 742
Ansvarighet till FPG/PRI		1 585	1 540
Borgens- och garantiförbindelser		54	75
Borgen - Gothia Towers AB		1 000	1 000
Borgen - Svenska Mässan AB		1 000	-
Borgen - Mässans Gata AB		100 000	100 000
Borgen - Svenska Mässan Hotellfastigheter AB		500 000	355 000
		603 639	457 615

Svenska Mässan Stiftelse har gått i borgen såsom för egen skuld för det rätta fullgörandet av Svenska Mässan Hotellfastigheter AB:s förpliktelser enligt avtalet med PEAB Sverige AB avseende utbyggnaden av Hotel Gothia Towers.

Kassaflödesanalys för stiftelsen

KKR	2013	2012
DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN		
Resultat efter finansiella poster	-4 724	4 648
Justering för poster som inte ingår i kassaflödet, mm:		
Reavinst vid försäljning av anläggningstillgångar	-91	-
Förändring av avsättning till pensioner	2 147	4 045
Avskrivningar av anläggningstillgångar	28 878	38 119
Nedskrivning av aktier	6 755	2 571
Nedskrivning av lånefordran	-	4 557
Betald inkomstskatt	-748	
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändring av rörelsekapital	32 217	53 940
Förändring av kortfristiga fordringar	-15 584	43 497
Förändring av kortfristiga skulder	-55 419	33 183
Förändring av rörelsekapitalet	-71 003	76 680
Kassaflöde före investeringar	-38 786	130 620
INVESTERINGSVERKSAMHETEN		
Investeringar i anläggningstillgångar	-14 849	-26 983
Försäljning av anläggningstillgångar	18 513	6 017
Andelar i koncernföretag	-83	-
Investeringar i finansiella anläggningstillgångar	-	-832
Summa investeringar	3 581	-21 798
Kassaflöde före finansieringsverksamheten	-35 205	108 822
FINANSIERINGSVERKSAMHETEN		
Förändring av långfristiga fordringar koncernföretag	-193 000	-195 000
Upptagna lån	199 000	20 060
Lämnat koncernbidrag	-13 525	-22 937
Erhållna koncernbidrag	17 470	33 974
Aktieägartillskott Bok & Bibliotek i Norden AB	-6 755	-
Finansieringsverksamheten	3 190	-163 903
Förändring av likvida medel	-32 015	-55 081
Likvida medel vid årets början	83 064	138 145
Likvida medel vid årets slut	51 049	83 064

Noter gemensamma för moderbolag och koncern. Belopp i kkr om ej annat anges.

NOT 1. Redovisnings- och värderingsprinciper

Redovisningsprinciper

Årsredovisningen har upprättats enligt Årsredovisningslagen samt Bokföringsnämndens allmänna råd och vägledningar förutom för upprättande av koncernredovisning där Redovisningsrådets rekommendation tillämpas. Redovisningsprinciperna är oförändrade i jämförelse med föregående år om inte annat anges nedan.

Koncernredovisning

Koncernredovisningen omfattar Svenska Mässan Stiftelse och de bolag i vilka stiftelsen utövar ett bestämmande inflytande.

Koncernens bokslut är upprättat enligt förvärvsmetoden enligt Redovisningsrådets rekommendation (RR 1:00) om koncernredovisning. Denna innebär att endast resultat uppkomna efter förvärvstidpunkten ingår i koncernens egna kapital. I koncernredovisningen redovisas inte bokslutsdispositioner och obeskattade reserver. Dessa delas upp i eget kapital och uppskjuten skatteskuld. Uppskjuten skatt hänförlig till årets bokslutsdispositioner ingår i koncernens skattekostnad. Resterande del av årets bokslutsdispositioner ingår i koncernens nettovinst. Den uppskjutna skatteskulden (22,0%) redovisas som avsättningar, medan resterande del (78,0%) tillförs koncernens bundna reserver.

Värderingsprinciper m.m.

Tillgångar, avsättningar och skulder har värderats till anskaffningsvärde om inget annat anges nedan.

FORDRINGAR

Fordringar upptas till det belopp som efter individuell bedömning beräknas inflyta.

VARULAGER

Värdering av varulager sker till det lägsta av anskaffningsvärde och verkligt värde.

REDOVISNING AV INTÄKTER

Intäkter har upptagits till verkligt värde av vad som erhållits eller kommer att erhållas utifrån utförd tjänst eller levererad vara. Intäkter redovisas i den omfattning det är sannolikt att de ekonomiska fördelarna kommer att tillgodogöras och att intäkterna kan beräknas på ett tillförlitligt sätt. Projekt i form av mässor och andra arrangemang resultatavräknas i den period som de genomförs.

PÅGÅENDE PROJEKT

Pågående projekt avser framtida mässor och andra arrangemang, vilka kommer att genomföras 2014 och senare. I balansräkningen redovisas nettot av fakturering och nedlagda kostnader på vid årsskiftet pågående projekt. Nedlagda kostnader utgörs av direkta kostnader samt pålägg för skälighetsandel av indirekta kostnader. Vid värdering av pågående projekt, i de fall det föreligger en koncernmässig förlust av väsentligt belopp, reserveras hela den beräknade förlusten.

UTLÄNDSK VALUTA

Fordringar och skulder i utländsk valuta värderas till balansdagens kurser. Kursvinster och kursförluster på rörelsens fordringar och skulder hänförs till rörelseresultatet och vinster och förluster på finansiella fordringar och skulder redovisas som finansiella poster.

UPPSKJUTEN SKATT

Uppskjuten skatt beräknas för balansdagens samtliga identifierade temporära skillnader mellan å ena sidan tillgångarnas eller skuldernas skattemässiga värden och å andra sidan deras redovisade värden. Uppskjutna skattefordringar och skatteskulder beräknas med hjälp av de skattesatser som förväntas gälla för den period då fordringarna avräknas eller skulderna regleras, baserat på de skattesatser som föreligger på balansdagen.

SÄKRING AV KONCERNENS RÄNTEBINDNING

Avtal om en så kallad ränteswap skyddar koncernen mot ränteförändringar. Eventuell ränteskillnad som skall erhållas eller erläggas på grund av en ränteswap, redovisas i posten räntekostnader och liknande resultatposter och periodiseras över avtalstiden.

REDOVISNING AV LEASINGAVTAL

Samtliga leasingavtal, oavsett om de är finansiella eller operationella, redovisas som hyresavtal. Leasingavgiften kostnadsförs linjärt över leasingperioden.

REDOVISNING AV IMMATERIELLA OCH MATERIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR

Materiella anläggningstillgångar redovisas till anskaffningsvärde minskat med avskrivningar. Utgifter för förbättringar av tillgångars prestanda, utöver ursprunglig nivå, ökar tillgångens redovisade värde. Utgifter för reparation och underhåll redovisas som kostnader. Vissa länekostnader aktiveras. Goodwill utgörs av det belopp varmed anskaffningsvärdet överstiger det verkliga värdet på koncernens andel i det förvärvade dotterföretagets nettotillgångar vid förvärvstillfället. Goodwill skrivs av linjärt under den beräknade nyttjandetiden.

För samtliga typer av immateriella och materiella tillgångar tillämpas avskrivning enligt plan beräknade på tillgångarnas ursprungliga anskaffningsvärden och baserade på följande avskrivningstider:

	År
Balanserade utgifter för dataprogram samt varumärken	5
Goodwill	10
Byggnader	10-100
Markanläggningar samt byggnader på annans mark	20
Byggnadsinventarier	10-50
Inventarier	3-10

NOT 2. Risker och riskhantering

FINANSIELLA RISKER

Svenska Mässans strategi är att minimera de risker som uppstår i affärsverksamheten genom tydliga riktlinjer för finanshanteringen. Målsättningen är att aktivt hantera riskerna i skuldportföljen i enlighet med koncernens policy för finansiella risker. Koncernens finansiella risker sammanställs kontinuerligt och följs upp för att säkerställa att finanspolicyn efterlevs.

Svenska Mässan-koncernen finanshantering är centraliserad till Svenska Mässan Stiftelsens ekonomiavdelning, för att tillvarata stordriftsfördelar samt för att minimera hanteringsrisker. Svenska Mässan Stiftelse svarar för koncernens lånefinansiering, valuta- och ränteriskhantering samt fungerar som internbank för koncernbolagens finansiella transaktioner.

VALUTARISKER

Svenska Mässan-koncernen exponeras inte för några större valutarisker vad gäller fordringar och skulder. Vid annan avtalsvaluta än svenska kronor sker valutasäkring. I de fall lån tas upp i utländsk valuta skall valutasäkring ske.

Eventuella fordringar och skulder i utländsk valuta värderas till balansdagens kurser. Kursvinster och kursförluster på rörelsens fordringar och skulder hänförs till rörelseresultatet och vinster och förluster på fordringar och skulder redovisas som finansiella poster.

RÄNTERISKER

I egenskap av nettolåntagare är det viktigt för Svenska Mässan att över tiden balansera risken i skuldportföljen för att garantera kapital för den operativa verksamheten samt att skapa stabila räntekostnader över tiden. Det innebär att Svenska Mässan har som målsättning att skapa framförhållning vad gäller förändring av räntekostnader och kapitalförfall för att därigenom undvika en situation av kraftigt ökande räntekostnader och stora låneförfall som utsätter Svenska Mässan för en väsentlig risk vid refinansiering. Fastställd norm för ränterisker är en genomsnittlig räntebindningstid om 2-5 år. Finansutskottet och styrelse har under utbyggnadsperioden av Hotel Gothia Towers valt att ha en räntebindning som kan uppgå till maximalt 8 år, se även not 33.

DERIVATINSTRUMENT

Grundprincipen vid användandet av derivatinstrument är att de ska användas i de fall det finns underliggande lån. Syftet är framförallt att förändra räntebindningen i den underliggande skuldportföljen. Det innebär att andelen utestående räntederivat (netto) inte får överstiga utestående lånevolym. Räntederivat kan även användas för att förändra/förbättra kassaflödet och reducera snittränta i skuldportföljen. Med anledning av utbyggnaden av Hotel Gothia Towers har räntederivat tecknats med startdag under 2015 med nominellt belopp om totalt 560 Mkr avseende framtida förväntade lån.

Följande finansiella instrument är tillåtna:

- Ränteswap
- Förlängningsbar swap
- Stängningsbar swap
- Köpta räntetak/golv samt räntekorridorer.

KREDITRISK

Svenska Mässan har ingen väsentlig koncentration av kreditrisker. Koncernen har fastställda riktlinjer för att säkra att försäljning av produkter och tjänster sker till kunder med lämplig kreditvärdighet.

LIKVIDITETS- OCH REFINANSIERINGSRISK

Svenska Mässan har som målsättning att ständigt hålla en likviditetsreserv som en beredskap och säkerhet för den operativa verksamheten. Hanteringen av likviditetsrisk sker med försiktighet som utgångspunkt, vilket innebär att bibehålla tillräckliga likvida medel och tillgänglig finansiering genom avtalade kreditmöjligheter.

Likviditetsreserven kan bestå av:

- Likvida medel
- Räntebärande placeringar
- Checkkredit
- Bekräftade kreditlöften i lämplig omfattning som i normalfallet inte är väsentligt utnyttjade.

Det är också viktigt för Svenska Mässan-koncernen att företagets skuldportfölj hanteras aktivt för att garantera verksamhetens behov av kapital, minimera räntekostnader över tiden samt säkerställa en god intern kontroll av de finansiella aktiviteterna. Svenska Mässan ska arbeta med åtminstone tre olika banker för att därigenom skapa en spridning i sina engagemang och minska refinansieringsrisken. Motparter i derivatkontrakt och kassatransaktioner begränsas till finansiella institutioner med hög kreditvärdighet.

INTERN KONTROLL

Svenska Mässans interna kontroll för de finansiella riskerna syftar till att i möjligaste mån undvika att förluster uppstår på grund av felaktig hantering av betalningar, valutatransaktioner eller på grund av fel i IT-systemen. Detta omfattar bl a rutinbeskrivningar, attestinstruktioner och en regelbunden intern rapportering rörande hur finansverksamheten bedrivs. Svenska Mässan har dokumenterade rutiner och processer med en klar uppdelning mellan affärsavslut och verifiering samt rapportering av finansverksamheten.

OPERATIONELLA RISKER

Svenska Mässans tillgångar är till största delen investerade i anläggningen. Skador på anläggningen, förorsakade av t ex brand, kan få stora negativa konsekvenser dels i form av direkta skador på egendom, dels i form av avbrott som försvårar eller omöjliggör att leva upp till åtaganden mot kunderna. Detta kan i sin tur få kunder att välja andra mäss- och mötesanläggningar. För att minska denna risk föregår ett kontinuerligt arbete för att förbättra skadeförebyggande åtgärder och rutiner för säkerhet. Svenska Mässan har ett fullgott försäkringsskydd mot såväl avbrott som egendomsskador.

Framförallt mässverksamheten präglas av stora svängningar i verksamheten mellan olika år beroende på mässportföljen för det enskilda året. Ett kontinuerligt arbete görs för att balansera fasta och rörliga kostnader för att minska känsligheten för svängningarna.

Svenska Mässan verkar på starkt konkurrensutsatta marknader och är utsatt för förändringar i konjunkturen. Stor vikt läggs vid prognoser för att i möjligaste mån förutse efterfrågans utveckling. Införsäljnings- och bokningsrapporter tillsammans med goda kundrelationer gör att Svenska Mässan har god information om marknadens svängningar.

IT-riskerna innefattar dels risken för intrång i systemen, dels risken för att hårdvara skadas genom t ex brand. Intrångsrisikerna minimeras genom att information hanteras i ett eget datanät som är väl skyddat av brandväggar och strikta behörighetsrutiner. Ett IT-råd har inrättats för att fastställa policy och riktlinjer samt samordna åtgärder inom bland annat IT-säkerheten.

Noter

NOT 3. Nettoomsättningens fördelning

Nettoomsättningen fördelar sig enligt följande:

KONCERNEN	2013	2012
Mässverksamhet	246 874	400 823
Mötesverksamhet	110 614	92 841
Hotellverksamhet	204 577	199 214
Restaurangverksamhet	217 705	225 109
Fastighetsförvaltning	28 201	29 485
Omsättning före koncernjusteringar	807 971	947 472
Koncernjusteringar	-22 349	-46 541
Koncernomsättning	785 622	900 931
STIFTELSEN		
Mäss-, kongress-, och konferensverksamhet	302 506	507 236
Fastighetsförvaltning	63 203	57 866
Övrig omsättning	22 139	22 041
Summa	387 848	587 143

NOT 4. Ersättning till revisorerna

	Koncernen		Stiftelsen	
	2013	2012	2013	2012
ERNST & YOUNG AB				
Revisionsuppdraget	475	475	475	475
Revisionsverksamhet utöver revisionsuppdraget	-	50	-	50
Skatterådgivning	492	-	492	-
Övriga tjänster	398	179	252	111
Summa	1 365	704	1 219	636

Koncernens revisionsarvode avseende 2013 debiterades Stiftelsen.

Noter

NOT 5. Personal

MEDELANTAL ANSTÄLLDA	2013		2012	
	Antal anställda	Varav män	Antal anställda	Varav män
Stiftelsen	135	50%	210	47%
Dotterföretag	468	41%	390	41%
Koncernen totalt	603	43%	600	43%

LÖNER, ANDRA ERSÄTTNINGAR OCH SOCIALA KOSTNADER

	2013			2012		
	Löner och andra ersättningar	Sociala kostnader	varav pension-kostnader	Löner och andra ersättningar	Sociala kostnader	varav pension-kostnader
Stiftelsen	65 415	29 304	7 166	97 485	43 370	10 031
Dotterföretag	166 420	64 666	11 785	124 940	45 427	6 839
Koncernen	231 835	93 970	18 951	222 425	88 797	16 870

Årets förändring avseende aktiverade personalkostnader beträffande pågående arbeten i stiftelsen uppgår till 6 562 (-4 318). Motvarande belopp för koncernen uppgår till 9 851 (-4 787).

Av stiftelsens pensionskostnader avser 684 (599) VD.

Av koncernens pensionskostnader avser 1 904 (2 000) VD i Svenska Mässan Stiftelse, VD i Gothia Towers AB samt VD i Bok & Bibliotek i Norden AB.

LÖNER OCH ANDRA ERSÄTTNINGAR FÖRDELAR SIG ENLIGT FÖLJANDE

	2013			2012		
	VD	varav bonus	Övriga anställda	VD	varav bonus	Övriga anställda
Stiftelsen	2 356	-	63 059	3 059	510	94 426
Dotterföretag	2 871*	-	163 549	3 094*	478	121 846
Koncernen	5 227	0	226 608	6 153	988	216 272

*Avser två befattningshavare, VD i Bok & Bibliotek i Norden AB samt VD i Gothia Towers AB.

Styrelsearvoden har utgått med 1 378 (988).

Med VD i stiftelsen har avtal träffats om avgångsvederlag uppgående till en årslön. Avtalet gäller med en ömsesidig uppsägningstid om 6 månader.

KÖNSFÖRDELNING I FÖRETAGSLEDNINGEN	Koncernen		Stiftelsen	
	2013	2012	2013	2012
Fördelning mellan män och kvinnor i företagets styrelse:				
Kvinnor	4	3	4	3
Män	6	7	6	7
Fördelning mellan män och kvinnor i företagsledningen:				
Kvinnor	5	2	5	1
Män	3	5	3	4

Noter

NOT 6. Avskrivningar av materiella och immateriella anläggningstillgångar

Avskrivningar enligt plan fördelar sig enligt följande:	Koncernen		Stiftelsen	
	2013	2012	2013	2012
Balanserade utgifter för dataprogram	-1 626	-1 492	-1 626	-1 492
Goodwill	-666	-601	-	-
Byggnader och markanläggningar	-18 121	-16 433	-9 313	-8 972
Fastighetsinventarier	-24 630	-27 145	-14 858	-16 736
Övriga inventarier	-21 785	-21 243	-3 081	-10 919
Summa	-66 828	-66 914	-28 878	-38 119

NOT 7. Resultat från andelar i dotterbolag

	Stiftelsen	
	2013	2012
BOK & BIBLIOTEK I NORDEN AB:		
Utdelning	4 570	-
Nedskrivning av aktier	-6 755	-
Summa	-2 185	0

Stiftelsen har erhållit koncernbidrag från Bok & Bibliotek i Norden AB om 8 660 (0).

Koncernbidraget har i stiftelsen redovisats mot eget kapital.

Aktieägartillskott har lämnats till dotterbolaget Bok & Bibliotek AB för återställande av givet koncernbidrag. Som en följd av dessa två egna kapitaltransaktioner så har lämnat aktieägartillskott samtidigt skrivits ned med samma belopp.

NOT 8. Ränteintäkter och liknande resultatposter

	Koncernen		Stiftelsen	
	2013	2012	2013	2012
Ränteintäkter koncernföretag	-	-	13 672	3 906
Övriga ränteintäkter	5 856	2 965	5 469	2 880
Summa	5 856	2 965	19 141	6 786

NOT 9. Räntekostnader och liknande resultatposter

	Koncernen		Stiftelsen	
	2013	2012	2013	2012
Räntekostnader koncernföretag	-	-	-20	-636
Övriga räntekostnader	36 686	-39 472	-37 815	-29 471
Summa	36 686	-39 472	-37 835	-30 107

Noter

NOT 10. Bokslutsdispositioner

	Stiftelsen	
	2013	2012
Avsättning till periodiseringsfond vid 2013 års taxering	-	-947
Återföring av periodiseringsfond vid 2013 års taxering	947	-
Återföring överavskrivningar, inventarier	278	1 307
Summa	1 225	360

NOT 11. Skatt på årets resultat

	Koncernen		Stiftelsen	
	2013	2012	2013	2012
Aktuell skatt	-	-7 486	-	-748
Skatt på koncernbidrag	-	-	868	2 903
Uppskjuten skatt	-4 716	-13 673	-866	-4 562
Effekt av förändrad skattesats (22%) på uppskjuten skatt	-	21 748	-	10 285
Summa	-4 716	589	2	7 878

NOT 12. Balanserade utgifter för dataprogram

	Koncernen		Stiftelsen	
	2013-12-31	2012-12-31	2013-12-31	2012-12-31
Ingående anskaffningsvärden	8 132	5 822	8 132	5 822
Omföring från pågående arbeten	-	2 310	-	2 310
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	8 132	8 132	8 132	8 132
Ingående avskrivningar	-2 268	-776	-2 268	-776
Årets avskrivningar	-1 627	-1 492	-1 626	-1 492
Utgående ackumulerade avskrivningar	-3 895	-2 268	-3 894	-2 268
Utgående restvärde enligt plan	4 237	5 864	4 237	5 864

NOT 13. Varumärken

	Koncernen		Stiftelsen	
	2013-12-31	2012-12-31	2013-12-31	2012-12-31
Årets aktiverade utgifter	2 507	-	692	-
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	2 507	0	692	0
Utgående ackumulerade avskrivningar	0	0	0	0
Utgående restvärde enligt plan	2 507	0	692	0

Noter

NOT 14. Goodwill

	Koncernen	
	2013-12-31	2012-12-31
Ingående anskaffningsvärden	6 008	6 008
Anskaffat under året	65	-
Utgående anskaffningsvärden	6 073	6 008
Ingående avskrivningar	-3 606	-3 005
Årets avskrivningar	-666	-601
Utgående ackumulerade avskrivningar	-4 272	-3 606
Utgående planenligt restvärde	1 801	2 402

NOT 15. Byggnader, markanläggningar och mark

	Koncernen		Stiftelsen	
	2013-12-31	2012-12-31	2013-12-31	2012-12-31
Ingående anskaffningsvärden	1 337 759	1 308 965	771 908	764 463
Inköp	4 687	1 533	3 273	1 533
Omföring från pågående arbeten	231 783	27 261	1 745	5 912
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	1 574 229	1 337 759	776 926	771 908
Ingående avskrivningar	-241 823	-225 390	-147 275	-138 303
Årets avskrivningar	-18 121	-16 433	-9 313	-8 972
Utgående ackumulerade avskrivningar	-259 944	-241 823	-156 588	-147 275
Utgående restvärde enligt plan	1 314 285	1 095 935	620 339	624 633

NOT 16. Fastighetsinventarier

	Koncernen		Stiftelsen	
	2013-12-31	2012-12-31	2013-12-31	2012-12-31
Ingående anskaffningsvärden	405 977	398 604	260 993	253 652
Inköp	1 860	86	1 697	86
Omföring från pågående arbeten	32 621	7 287	4 333	7 255
Övriga försäljningar och utrangeringar	-1 106	-	-384	-
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	439 352	405 977	266 639	260 993
Ingående avskrivningar	-268 719	-241 574	-166 370	-149 634
Övriga försäljningar och utrangeringar	1 075	-	384	-
Årets avskrivningar	-24 630	-27 145	-14 858	-16 736
Utgående ackumulerade avskrivningar	-292 274	-268 719	-180 844	-166 370
Utgående restvärde enligt plan	147 078	137 258	85 795	94 623

Noter

NOT 17. Övriga inventarier

	Koncernen		Stiftelsen	
	2013-12-31	2012-12-31	2013-12-31	2012-12-31
Ingående anskaffningsvärden	234 222	229 518	92 060	94 012
Inköp	13 726	16 920	1 889	8 461
Omföring från pågående arbeten	15 893	4 050	-	1 094
Försäljning till koncernbolag	-	-	-68 335	-
Övriga försäljningar och utrangeringar	-3 781	-16 266	-3 706	-11 507
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	260 060	234 222	21 908	92 060
Ingående avskrivningar	-173 713	-168 625	-69 056	-69 644
Försäljning till koncernbolag	-	-	50 959	-
Övriga försäljningar och utrangeringar	3 632	16 155	3 562	11 507
Årets avskrivningar	-21 785	-21 243	-3 081	-10 919
Utgående ackumulerade avskrivningar	-191 866	-173 713	-17 616	-69 056
Utgående restvärde enligt plan	68 194	60 509	4 292	23 004

NOT 18. Pågående nyanläggningar

	Koncernen		Stiftelsen	
	2013-12-31	2012-12-31	2013-12-31	2012-12-31
Ingående anskaffningsvärden	348 875	94 318	6 927	12 612
Om och nybyggnad	428 803	295 465	7 298	16 903
Försäljning till koncernbolag	-	-	-902	-6 017
Omföring till byggnad	-231 783	-27 261	-1 745	-5 912
Omföring till fastighetsinventarier	-32 621	-7 287	-4 333	-7 255
Omföring till inventarier	-15 893	-4 050	-	-1 094
Omföring till balanserade utgifter för dataprogram	-	-2 310	-	-2 310
Utgående nedlagda kostnader	497 381	348 875	7 245	6 927

Aktivering av ränteutgifter har skett i koncernen med 14 545 (5 562).

NOT 19. Andelar i koncernföretag

	Organisationsnummer	Säte
Bok & Bibliotek i Norden AB	556282-7625	Göteborg
Kongressadministration i Norden AB	556265-4011	Göteborg
Mässans Gata AB	556570-3518	Göteborg
Svenska Mässan Hotellfastigheter AB	556174-1116	Göteborg
Gothia Towers AB (f.d. Svenska Mässan Möten och Hotell AB)	556115-3601	Göteborg
Svenska Mässan AB (f.d. Visiting Information Processing Systems i Sverige AB)	556455-7725	Göteborg
Gothia Towers Restauranger AB (vilande)	556666-7316	Göteborg

Noter

NOT 19. Andelar i koncernföretag (forts)

	Antal	Innehav %	Bokfört värde
Bok & Bibliotek i Norden AB	39 784	99	9 269
Gothia Towers Restauranger AB	1 000	100	1 006
Mässans Gata AB	1 000	100	18 078
Svenska Mässan Hotellfastigheter AB	1 000	100	39 993
Gothia Towers AB	1 000	100	1 632
Svenska Mässan AB	200	100	263
Summa			70 241

NOT 20. Andelar i intressebolag

	Antal	Innehav %
Mentor Online AB	185 061	20
	Koncernen	Stiftelsen
Bokfört värde 2013-12-31	0	0

NOT 21. Andra långfristiga värdepappersinnehav

	Antal	Innehav %	Bokfört värde
Mentor Holding AB	19 000	19	0
Svensk Turism AB	1 000	1	100
Göteborg & Co Träffpunkt AB	1 500	5	25
Kapitalförsäkring Stiftelsen			5 819
Summa Stiftelsen			5 944
Kapitalförsäkring koncernbolag			2 204
Summa Koncernen			8 148

NOT 22. Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter

	Koncernen		Stiftelsen	
	2013-12-31	2012-12-31	2013-12-31	2012-12-31
Upplupna konferensintäkter	-	5 803	-	5 803
Förutbetalda licensavgifter	1 456	1 369	1 456	1 369
Förutbetalda försäkringspremier	809	660	440	447
Förutbetalda marknadsföringskostnader	1 270	898	280	-
Förutbetalda serviceavgifter	919	470	200	201
Upplupna fastighetsintäkter	323	-	167	-
Övriga förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	1 451	3 794	442	2 210
Summa	6 228	12 994	2 985	10 030

Noter

NOT 23. Förändring av eget kapital

	Donationer	Bundna reserver	Fria reserver	Summa
KONCERNEN				
Eget kapital 2012-12-31	570	185 824	234 060	420 454
Förskjutning mellan bundet och fritt eget kapital avseende uppskrivningsfond	-	-390	390	-
Förskjutning mellan bundet och fritt eget kapital, övrigt	-	9 258	-9 258	-
Årets resultat	-	-	13 550	13 550
Eget kapital 2013-12-31	570	194 692	238 742	434 004

	Donationer	Uppskrivningsfond	Balanserad vinst	Summa
STIFTELSEN				
Eget kapital 2012-12-31	570	74 960	179 801	255 331
Årets ändring uppskrivningsfond byggnad	-	-390	390	-
Koncernbidrag	-	-	3 945	3 945
Skatteeffekt av koncernbidrag	-	-	-868	-868
Årets resultat	-	-	-3 497	-3 497
Eget kapital 2013-12-31	570	74 570	179 771	254 911

NOT 24. Obeskattade reserver

	Stiftelsen	
	2013-12-31	2012-12-31
Periodiseringsfond vid 2013 års taxering	-	948
Akkumulerade överavskrivningar, inventarier	74 965	75 243
Summa	74 965	76 191

NOT 25. Avsättning uppskjuten skatt

	Koncernen		Stiftelsen	
	2013-12-31	2012-12-31	2013-12-31	2012-12-31
UPPSKJUTEN SKATT AVSER:				
Temporär skillnad mellan skattemässigt och bokfört värde på byggnader	71 902	67 901	48 339	45 441
Uppskrivning byggnad	20 945	17 930	9 781	9 891
Obeskattade reserver	28 914	28 601	-	-
Övriga avsättningar	-5 770	-3 157	-4 631	-2 709
Belopp vid periodens utgång	115 991	111 275	53 489	52 623

Noter

NOT 26. Skulder till kreditinstitut

	Koncernen		Stiftelsen	
	2013-12-31	2012-12-31	2013-12-31	2012-12-31
Skulder med förfallotidpunkt 1-5 år	1 384 000	1 040 000	784 000	585 000
Skulder med förfallotidpunkt överstigande 5 år	-	-	-	-
Summa	1 384 000	1 040 000	784 000	585 000

Beviljad checkräkningskredit i stiftelsen uppgår i koncernen till 100 Mkr (100 Mkr).
Checkräkningskrediten utnyttjades ej per balansdagen.

NOT 27. Pågående projekt

	Koncernen		Stiftelsen	
	2013-12-31	2012-12-31	2013-12-31	2012-12-31
Förskottsfakturering	92 057	50 891	72 674	50 372
Nedlagda kostnader	-46 399	-31 289	-39 938	-29 773
Summa	45 658	19 602	32 736	20 599

NOT 28. Övriga kortfristiga skulder

	Koncernen		Stiftelsen	
	2013-12-31	2012-12-31	2013-12-31	2012-12-31
Personalskatt, sociala avgifter	11 350	10 770	3 308	4 591
Mervärdeskatt	7 554	476	12 890	8 117
Övriga skulder	113	213	92	180
Summa	19 017	11 459	16 290	12 888

NOT 29. Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter

	Koncernen		Stiftelsen	
	2013-12-31	2012-12-31	2013-12-31	2012-12-31
Upplupen semesterlöneskuld	27 308	25 506	9 006	12 720
Övriga upplupna personalrelaterade kostnader	27 208	20 000	7 034	9 086
Upplupna projektkostnader	1 857	10 907	1 857	10 907
Upplupna fastighetskostnader	5 598	5 238	-	5 238
Förutbetalda hyresintäkter	5 808	5 910	2 098	2 490
Upplupna räntekostnader	4 235	4 287	3 633	3 322
Förutbetald logiintäkter	-	1 988	-	-
Övriga upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	8 666	6 838	3 836	3 176
Summa	80 680	80 674	27 464	46 939

Noter

NOT 30. Ställda säkerheter

	Koncernen		Stiftelsen	
	2013-12-31	2012-12-31	2013-12-31	2012-12-31
FÖR EGNA SKULDER				
Avseende pensionsförpliktelser:				
Fastighetsinteckningar	25 000	25 000	25 000	25 000
Företagsinteckningar	24 500	24 500	24 500	24 500
Kapitalförsäkring	8 023	7 890	5 819	6 242
Avseende skulder till kreditinstitut:				
Fastighetsinteckningar	1 160 000	820 000	560 000	360 000
Summa	1 217 523	877 390	615 319	415 742

NOT 31. Hyres- och leasingavtal

KONCERNEN		STIFTELSEN	
Operationella hyres- och leasingavtal har ingåtts enligt följande:		Operationella hyres- och leasingavtal har ingåtts enligt följande:	
Avgifter som förfaller	Inventarier	Avgifter som förfaller	Inventarier
2014	853	2014	270
2015	616	2015	200
2016	339	2016	121
2017	-	2017	-
förfaller efter 2017	-	förfaller efter 2017	-
Årets avgifter har uppgått till	1 095	Årets avgifter har uppgått till	385

NOT 32. Inköp och försäljning mellan koncernföretag

Stiftelsens inköp från koncernföretag uppgår till 61,8% (34,8%) av rörelsens kostnader utöver fastighetsskatt. Stiftelsens försäljning till koncernföretag uppgår till 39,0% (18,3%) av total försäljning.

NOT 33. Finansiella instrument

Svenska Mässan Stiftelse har som målsättning med den finansiella hanteringen att skapa framförhållning vad gäller förändring av räntekostnader och därigenom undvika kraftigt ökade sådana. I samband med utbyggnaden av Hotel Gothia Towers har räntebindningstiden förlängts med hjälp av ränteswappar och uppgår vid bokslutstillfället till 4,2 år. Svenska Mässan Stiftelsens ränteswappar hade per 2013-12-31 ett beräknat marknadsvärde på -62,2 Mkr. Volymen på derivaten ryms väl inom befintlig och för byggnationen erforderlig kreditvolym och innebär därför ingen ökad risk. Stiftelsens resultat belastas löpande med den avtalade fasta räntan vilket även motsvarar kassaflödeseffekten i avtalen.

Göteborg 2014-02-20

Roger Holtback
Ordförande

Göran Johansson

Bjarne Holmqvist

Jack Forsgren
Vice ordförande

Jan Hallberg

Charlotte Ljunggren

Anneli M. Hulthén

Thomas Brunegård

Christel Armstrong Darvik

Carin Kindbom
Verkställande direktör

Vår revisionsberättelse har lämnats 2014-02-20

Heléne Siberg Wendin
Auktoriserad revisor

Andreas Mast
Auktoriserad revisor

Revisionsberättelse

Till årsstämman i Svenska Mässan Stiftelse, org.nr 857201 - 2444

Rapport om årsredovisningen och koncernredovisningen

Vi har utfört en revision av årsredovisningen och koncernredovisningen för Svenska Mässan Stiftelse för år 2013. Bolagets årsredovisning och koncernredovisning ingår i den tryckta versionen av detta dokument på sidorna 27-49.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar för årsredovisningen och koncernredovisningen

Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för att upprätta en årsredovisning som ger en rättvisande bild enligt årsredovisningslagen och koncernredovisning som ger en rättvisande bild enligt årsredovisningslagen, och för den interna kontroll som styrelsen och verkställande direktören bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning och koncernredovisning som inte innehåller väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel.

Revisorns ansvar

Vårt ansvar är att uttala oss om årsredovisningen och koncernredovisningen på grundval av vår revision. Vi har utfört revisionen enligt International Standards on Auditing och god revisionssed i Sverige. Dessa standarder kräver att vi följer yrkesetiska krav samt planerar och utför revisionen för att uppnå rimlig säkerhet att årsredovisningen och koncernredovisningen inte innehåller väsentliga felaktigheter.

En revision innefattar att genom olika åtgärder inhämta revisionsbevis om belopp och annan information i årsredovisningen och koncernredovisningen. Revisorn väljer vilka åtgärder som ska utföras, bland annat genom att bedöma riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen och koncernredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel. Vid denna riskbedömning beaktar revisorn de delar av den interna kontrollen som är relevanta för hur stiftelsen upprättar årsredovisningen och koncernredovisningen för att ge en rättvisande bild i syfte att utforma granskningsåtgärder som är ändamålsenliga med hänsyn till omständigheterna, men inte i syfte att göra ett uttalande om effektiviteten i stiftelsens interna kontroll. En revision innefattar också en utvärdering av ändamålsenligheten i de redovisningsprinciper som har använts och av rimligheten i styrelsens och verkställande direktörens uppskattningar i redovisningen, liksom en utvärdering av den övergripande presentationen i årsredovisningen och koncernredovisningen.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Uttalande

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen och koncernredovisningen upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av stiftelsens finansiella ställning per den 31 december 2013 och av dess finansiella resultat och kassaflöden för året enligt årsredovisningslagen.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar

Utöver vår revision av årsredovisningen och koncernredovisningen har vi även utfört en revision av styrelsens och verkställande direktörens förvaltning för Svenska Mässan Stiftelse för 2013.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för förvaltningen enligt stiftelselagen och stiftelseförordnandet.

Revisorns ansvar

Vårt ansvar är att med rimlig säkerhet uttala oss om huruvida vi vid vår granskning funnit att någon ledamot i styrelsen eller verkställande direktören handlat i strid med stiftelselagen eller stiftelseförordnandet. Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige.

Som underlag för vårt uttalande om förvaltningen har vi utöver vår revision av årsredovisningen och koncernredovisningen granskat väsentliga beslut, åtgärder och förhållanden i stiftelsen för att kunna bedöma om någon styrelseledamot eller verkställande direktören är ersättningsskyldig mot stiftelsen. Vi har även granskat om någon styrelseledamot eller verkställande direktören på annat sätt har handlat i strid med stiftelselagen eller stiftelseförordnandet.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Uttalande

Enligt vår uppfattning har styrelseledamöterna och verkställande direktören inte handlat i strid med stiftelselagen eller stiftelseförordnandet.

Göteborg den 20 februari 2014

Helene Siberg Wendin
Auktoriserad revisor

Andreas Mast
Auktoriserad revisor

PRESIDENT AND CEO'S COMMENTS

2013 - a year of initiatives and investment

Development and renewal were the hallmarks of the past year. Ongoing initiatives and investment led to higher costs overall, but the group still reported an operating profit of SEK 49 million. Consolidated cash flow before investing activities was SEK 76 million.

Construction work on our new venue continued throughout the year. Upper House, a five-star concept with 49 rooms, one suite, upscale restaurant, spa and relaxation zone - all offering world-class luxury - opened in September. The new East Tower will open ahead of schedule in the fall of 2014.

To stay focused on our strategic goals while meeting market demand, we restructured into three operating companies effective January 1: Gothia Towers AB, Svenska Mässan AB, and Bok och Bibliotek i Norden AB. This gives the group a clearer, more market-oriented structure and greater customer focus. We continued working toward our goal of becoming Europe's most attractive venue by offering the best overall experience.

Gothia Towers AB

The Gothia Towers business comprises hotel and restaurant operations, conferences and events, property management, and exhibitor services. The hotel occupancy rate in 2013 was on a par with recent years, and the number of room nights sold increased slightly to 178,379. Conference business increased significantly during the year and was up 20.8% on 2012.

Svenska Mässan AB

This business manages most of our exhibitions. As expected, 2013 was a less intensive year, reflecting the wide variation in exhibition cycles. Nevertheless, the overall total of 413,983 visitors was only marginally lower than the 2012 figure.

Four new exhibitions were launched during the year: Scandinavian Coating, ScanPlåt (sheet metal), Nordic Outdoor, and En Öl- & Whiskymässa (beer and whisky).

Bok & Bibliotek AB

Bok & Bibliotek organized the Göteborg Book Fair, the biggest cultural event in the Nordic countries, which attracted 96,315 visitors and intensive media coverage.

MEG - Mediedagarna (Media Days) took place for the second year running, attracting 4,500 visitors.

Nordiska Skolledarkongressen is a biannual conference organized in partnership with Sveriges Skolledarförbund, the Swedish Association of School Principals.

Kongressadministration AB has changed its name to Sweden MEETX AB. Services include assisting clients with event budgeting, attendee management, and venue, hotel and travel bookings.

Carin Kindbom

Productive cooperation

Competition is intensifying in the conference and event industry. Cooperation is essential, both for the Swedish Exhibition & Congress Centre and for Gothenburg as a destination.

Three shining examples of cooperation from the past year:

- The European Athletics Indoor Championships, hosted in partnership with Got Event
- Industridagen (Industry Day), organized in partnership with Industrirådet
- Nobel Week Dialogue, where six Nobel laureates discussed the topic "exploring the future of energy" in partnership with industry, Chalmers University of Technology and other stakeholders.

A strong contribution

In 2013 the Swedish Exhibition & Congress Centre again made a strong economic contribution to the Gothenburg region. With over 1.2 million visitors and SEK 2.1 billion in visitor spending, we reinforced our position as an engine of growth for Gothenburg's tourism industry.

In this way we are meeting the foundation's objective of promoting business in western Sweden. We aim to do so to an even greater extent when the Triple Tower project is complete and our new venue opens in late 2014. Our goal is to become Europe's most attractive venue by offering the best overall experience. Profitable growth in all parts of the group and increased synergies are prerequisites for success.

We enter 2014 with high ambitions and expectations. Thanks to the steps we have taken to adapt, our ongoing initiatives, and our enhanced executive team, we have every chance of meeting our ambitious targets in the years ahead.

Carin Kindbom, President and CEO

Five-year summary

	2013	2012	2011	2010	2009
Summary income statements (SEKm)					
Operating income	786	901	809	800	785
Operating expenses	-736	-783	-738	-711	-717
Operating profit	49	118	71	89	68
Net financial items	-31	-43	-40	-46	-41
Profit after financial items	18	75	31	43	27
Tax	-4	1	-9	-13	-7
Net profit for the year	14	76	22	30	20
Summary balance sheets (SEKm)					
Intangible assets	9	8	8	7	4
Property, plant and equipment	2,026	1,643	1,396	1,361	1,375
Financial assets	8	8	13	14	15
Inventories and current receivables	135	110	116	131	116
Cash and cash equivalents	54	85	140	117	52
Total assets	2,232	1,854	1,673	1,630	1,562
Equity	434	420	344	323	293
Provisions	205	198	202	184	166
Non-current liabilities to credit institutions	1,384	1,040	935	920	920
Current liabilities	209	195	192	203	183
Total equity, provisions and liabilities	2,232	1,854	1,673	1,630	1,562
Trade fairs and events					
Number of own events	19	27	17	18	21
Number of other events	24	14	19	19	18
Number of exhibitors	6,074	6,767	6,061	6,095	6,674
Number of visitors	541,675	541,722	564,948	576,132	579,606
Conference person days	310,374	245,905	263,742	331,742	307,844
Area sold, sq.m.	129,389	184,496	150,308	159,282	173,312
Hotel business					
Room nights sold, Gothia Towers	178 379	176,873	191,611	186,852	171,705
Occupancy rate, %	72.3	73.0	75.7	72.7	66.8

Key financial ratios	2013	2012	2011	2010	2009
Margins					
EBITDA margin, %	14,8	20.5	16.9	19.0	16.6
EBT margin, %	2,3	8.4	3.8	5.3	3.5
Interest coverage ratio, times	1,5	2.9	1.7	2.0	1.6
Return on capital					
Return on operating capital, %	3,0	9.0	6.0	7.5	5.6
Return on capital employed, %	3,2	8.0	5.6	6.7	5.6
Return on total capital, %	2,7	6.5	4.5	5.4	4.5
Capital structure					
Equity, SEKm	434	420	344	323	293
Equity as a percentage of operating capital, %	26,6	31.9	29.2	27.1	24.0
Equity ratio, %	19,4	22.7	20.6	19.8	18.8
Cash flow					
Cash flow from operating activities, SEKm	80	153	106	116	96
Personnel					
Average number of employees	603	600	599	564	553
Spin-off effect in Gothenburg, SEKm	2,150	2,337	2,046	2,127	2,152

Definitions of key ratios

EBITDA margin: Earnings before interest, tax, depreciation and amortization as a percentage of net sales.

EBT margin: Earnings before tax as a percentage of net sales.

Interest coverage ratio: Profit after net financial items plus financial expenses divided by financial expenses.

Return on operating capital: Operating profit as a percentage of average operating capital.

Return on capital employed: Operating profit plus financial income as a percentage of average capital employed.

Return on total capital: Operating profit plus financial income as a percentage of average total assets.

Equity ratio: Equity divided by total assets as at the reporting date.

Operating capital: Total assets less cash and cash equivalents, financial assets and non-interest-bearing liabilities.

Capital employed: Total assets less non-interest-bearing liabilities (including deferred tax liabilities).

CSR

Making strides toward sustainability

The group made a number of major steps in its drive for sustainable development in 2013. Thanks to improved planning and management, we conserved yet more energy and recycled yet more waste. The exhibition centre received environmental certification, and the hotel under construction was awarded a "very good" rating under the BREEAM certification system for green buildings.

Our entire site has been environmentally certified by the City of Gothenburg since 2008. In 2013, certification was extended to the construction projects at the exhibition centre being managed in-house by Svenska Mässan.

The new buildings under construction at Gothia Towers received environmental certification under the British BREEAM system, which examines criteria such as energy efficiency, purchasing policies, waste separation, transport and logistics, emissions, and noise levels.

Big energy savings

Our operations consume a lot of energy - almost 30,000 MWh annually - but do not have a major environmental impact, largely because wind-generated power has been used to meet all the group's electricity needs since 2011.

Smarter shipments

To reduce traffic jams, congestion, emissions, and noise, we have been working for several years to cut down on direct shipments to our site. Consolidation and groupage have enabled us to eliminate more than one in three goods shipments.

Successful seminar

The group is an active partner in Sustainable Gothenburg, with the goal of promoting development of a green exhibition and conference venue in a green destination city. For the second year running, we organized a Sustainable Destination Day. The theme for the year was sustainable events, an increasingly important topic for destinations competing to attract major conferences and events.

Increased recycling

Our recycling rate had previously stagnated at around 63%, so in 2013 we took steps to improve our performance. Waste separation and recycling, previously outsourced, were brought in-house during the year. The outcome was excellent, as we surpassed our target of 70% recycling.

More green purchasing

The number of organic and locally sourced products in our basic catering selection increased from 130 to 140 in 2013. Carefully selected, locally sourced ingredients are also the foundation for our new restaurant, Upper House Dining. Environmental protection is always on the agenda when we meet with our suppliers.

Enhanced social responsibility

We contribute to the community by sponsoring activities and organizations dedicated to good causes.

Our community partners are BRIS, an organization promoting children's rights in society, Mitt Liv, which helps people (especially women) with foreign educational qualifications integrate into the Swedish workforce, and Göteborgs Räddningsmission, a social work organization founded on Christian values.

Our customary Christmas gift drive beat all previous records: 12,000 presents were kindly donated by individuals for the benefit of at-risk children and young people in and around Gothenburg, and a children's home in Estonia.

Petra Löfås, Sustainability Manager

Key Figures	2011	2012	2013
Waste recycling rate	63.6%	63.4%	70%
Energy consumption per m ²	199 Kwh	189 Kwh	186 Kwh
CO ₂ emissions from premises	1,502 t	1,072 t	1,057 t
Goods pick-ups/drop-offs	5,600	3,583	4,890
Hotel and catering deliveries	6,000	7,000	6,500
Organic products, basic selection	120	130	140
Volume of purchasing from suppliers committed to sustainability	46%	64%	71%

(BAKSIDANS INSIDA)

Program 2014

3-6 jan	MyDOG	9-11 maj	Yoga Games
15-18 jan	Automässan	23 maj	National Geographic Live med Carsten Peter
23-26 jan	MC Mässan	25-28 maj	22nd Nordic Congress of Gerontology
1-2 feb	Scandinavian Gathering 2014	30 maj-1 juni	Miljöpartiet De Grönas Kongress
1-9 feb	Båtmässan	3 juni	Hjärntillskott
6 feb	National Geographic Live med Gerlinde Kaltenbrunner	11-14 juni	37th ECFS European Cystic Fibrosis Conference
7-9 feb	KlarSynts inköpsmässa	15-19 juni	20th WCET Biennial Congress
7-9 feb	Optometridagarna	1-6 juli	Partille Cup Disco
15-16 feb	Bröllopsfeber	15-20 juli	Gothia Cup Disco
17-18 feb	Ung Företagsamhet	28-30 aug	Mary Kay Seminars
18-19 feb	Jobbmässan	31 aug-6 sep	ICFP 2014 International Conference on Functional Programming
19 feb	Sustainability Day Göteborg	1-4 sept	EMC Europe 2014
22-23 feb	Köpa hus utomlands	2-5 sept	Trä & Teknik
22-23 feb	OnTheFlea Megaloppis	4-5 sept	SATS & Svenska Thoraxmötet 2014
27 feb-2 mars	EuroHorse	10-12 sept	NVK 2014 Nordisk Vårdhygienkonferens
4-5 mars	3:e Nationella Konferensen i Palliativ Vård	25-28 sept	Bok & Bibliotek
6-7 mars	Mediedagarna i Göteborg (Meg)	1-3 okt	Socialchefsdagarna 2014
6-7 mars	Marknadschefsdagen	7-9 okt	Scanautomatic
8-9 mars	Mary Kay Career	7-9 okt	ProcessTeknik
11-14 mars	Underhållsmässan	7-9 okt	Gymnasiedagarna
13-14 mars	Skolverket	16 okt	Hjärntillskott
19 mars	Hjärntillskott	18-22 okt	EANM 2014 - Annual Congress of the European Association of Nuclear Medicine
20-23 mars	TUR	23-24 okt	Ortopedteknik
21-23 mars	Nordic Outdoor	27-28 okt	Mötesplats Skola
23 mars	Les Brown - Yes U Can!	28-30 okt	Persontrafik - arrangeras på Stockholmsmässan
24 mars	National Geographic Live med Paul Nicklen	30 okt	Chark-SM 2014
25-26 mars	Nordiska Skolledarkongressen	30 okt-2 nov	Hem & Villa
28-29 mars	Kristdemokraternas Kommun- och landstingspolitiska dagar 2014	30 okt-2 nov	Mitt kök
28-30 mars	Baby & Barn	8-9 nov	Köpa hus utomlands
30 mars-1 apr	STHF - TandhygienistDagarna	8 nov-20 dec	Inferno - Joe Labero Show
2-3 april	IT SOLUTIONS EXPO	9-10 nov	Vilorum
4-5 april	Moderaternas Sverigemöte	10-13 nov	Ground Handling International Conference
8 april	Swedish Maritime Day	13-15 nov	Kunskap & Framtid
8-10 april	Vitalis	18-20 nov	Träffpunkt Idrott IDA/BAD
10-12 april	En Öl & Whiskymässa	21-22 nov	Bostadsrättsmässan
24 april	National Geographic Live med Mattias Klum	29-30 nov	Fitnessfestivalen
25-26 april	Svenska Kyrkan	4 dec	Hjärntillskott
26-27 april	Sci Fi 2014		
27-28 april	Axfood Närlivs Servicehandelsdagar		
7-8 maj	Logistik & Transport		
10-11 maj	OnTheFlea Megaloppis		